

BRNĚNSKÝ LEVICOVÝ OBČASNÍK

ECHO

www.kscm-brno.cz • www.facebook.com/kscmbrno • ročník 26 • číslo 9 • 23. listopadu 2017

K VÝSLEDKŮM VOLEB

Vážené soudružky a soudruzí, vážení sympatizanti, přátelé, od voleb do Poslanecké sněmovny PČR už uplynul nějaký čas. Teprve dnes mám však na stránkách našeho ECHA možnost vyslovit vám soudružské poděkování za vaši účast ve volbách. Upřímně děkuji vám, a vašim prostřednictvím všem, kteří do volebních schránek vhodili lístek s číslem 8. Ačkoliv mohu jen konstatovat, že volby dopadly jak dopadly, chci vás všechny ujistit, že si velice vážím skutečnosti, že jste volili kandidáty KSČM a tím jedinou možnost skutečné cesty k postupnému zajištění skutečně důstojného života všech obyvatel naší krásné vlasti.

My, komunisté, pochopitelně nemůžeme být spokojeni s výsledky letošních parlamentních voleb. Tyto výsledky jsou mimo jiné i odrazem toho, jak občané věří v sílu naší strany, v možnost současného vývoje země nejen ovlivnit, ale především radikálně změnit ve prospěch pracujících. Jsou odrazem toho, jak se KSČM podařilo zpracovat (formulovat) volební program a především ho vysvětlit. Sebekriticky je třeba přiznat, že v tom naše strana jako celek selhala, neboť voliči se s naším volebním programem ve většině neztotožnili. Naš program byl pro voliče málo srozumitelný, postrádal i určitou míru populismu, který občané, byť neuvědoměle, vyžadují.

Chci vás všechny ujistit, že náš městský výbor se výsledkem letošních parlament-

ních voleb a současně i tím, co bude tento výsledek znamenat pro budoucnost naší země, důkladně zabýval. Na svém jednání k této otázce se sešel již následující pondělí po volbách. Podrobil kritické analýze nejen vlastní volební kampaň, ale především hledal odpověď na otázku, proč strana ve volbách (navzdory velmi příznivým prognózám a průzkumům volebních preferencí) neuspěla. MěV konstatoval, že problém má mnoho souvislostí. Pokud jej nazíráme z mezinárodního hlediska, je třeba brát v úvahu ústup levice v celé Evropě (Brexit, volby ve Francii, Německu, Rakousku, ...). Důvody našeho selhání je však třeba hledat především doma a ve vlastních řadách, respektive v naší práci. V práci každého z nás, komunistů, každé naší stranické organizace. Vždyť právě prostřednictvím svých členů a organizací strana prosazuje své myšlenky a cíle, uplatňuje svůj vliv. K tomu však členové a organizace musí být vyzbrojeni odpovídajícími argumenty, které jim musí poskytnout centrum.

I proto městský výbor na svém zasedání k hodnocení voleb přijal usnesení, v němž vyjádřil nespokojenost s vedením volební kampaně (důraz, vysvětlování volebního programu, vyjadřování představitelů strany v médiích, ...). Městský výbor mně proto jako jeho předsedovi a členovi ÚV uložil seznámit členy ústředního výboru s hodnocením volební kampaně a výsledků voleb z hlediska brněnských komunistů a současně vznést požadavek

na svolání programového sjezdu KSČM a změnu ve vedení ÚV a jeho výkonného výboru. Závěry 9. zasedání jsou uvedeny na jiném místě tohoto čísla Echa. Městský výbor se celou problematikou znovu zabýval na základě kritérií hodnocení výsledků voleb schválených 9. zasedání ÚV i na svém dalším zasedání 6. listopadu.

Martin Říha
předseda MěV KSČM v Brně

Jednal Ústřední výbor KSČM – svolán X. sjezd

9. zasedání ÚV strany, které se sešlo již 6 dnů po parlamentních volbách projevávalo především aktuální otázky.

V úvodním vystoupení předseda ÚV s. Filip reagoval na fakt, že se strana ve volbách do PS PČR získala 7,76 % umístila až na 5. místě a ztratila 18 poslaneckých mandátů. Prohlásil, že nelpí na funkci a nebrání se přijetí odpovědnosti. Současně však zdůraznil, že odvolávat kohokoliž již na tomto zasedání by mohlo přinést chaos. Doporučil svolat mimořádný sjezd, který bude důkladně připraven na základě jednání VČS a konferencí.

V následné diskusi vystoupila celá řada soudružek a soudruhů. Brněnský člen ÚV, předseda MěV s. Martin Říha seznámil ústřední výbor se závěry, které v návaznosti na hodnocení voleb MěV přijal na svém mimořádném zasedání (viz úvodník tohoto čísla). Místopředseda ÚV Jiří Dolejš zopakoval svůj názor, který již v uplynulém týdnu prezentoval v některých médiích: nutnost modernizace a generační výměny ve straně. Tentýž postoj pak tlumočil novinářům i sám předseda ÚV KSČM Filip. Právě toto může být jedno z relevantních témat jarního sjezdu.

Diskuse vyústila v rozhodnutí svolat na duben příštího roku X. sjezd KSČM s programem: 1. Analýza výsledků voleb, 2. Volba funkcionářů KSČM.

Zasedání dále projednávalo návrh postupu KSČM při volbě prezidenta ČR.
(Dokončení na str. 3)

Komise ideově výchovné práce MěV KSČM v Brně

srdečně zve na **DISKUSNÍ ČTVRTEK,**

který se uskuteční **14. prosince 2017 v 17 hodin**
na MěV KSČM v Brně, Křenová 67, místnost č. 412 ve 3. posch.
(Pozor - změna zasedací místnosti!)

Téma: **STUDIE PROVEDITELNOSTI
ŽELEZNIČNÍHO UZLU BRNO-MĚSTO**

Úvodní slovo: Mgr. Ing. Robert Kotzian, Ph.D.
Václav Bartoněk

MALÉ ZAMYŠLENÍ ALEŠE RŮČKY

TENTOKRÁT, JAK JINAK, O VOLBÁCH

Uvědomuji si, a prosím čtenáře o totéž, že časový rozdíl mezi psaním těchto řádek a jejich čtením je zhruba měsíc. To si vydání každého čísla Echa vyžádá. A během toho měsíce se mohou udát věci... Ale k věci, tedy k vlastnímu obsahu mého zamyšlení. Výsledky nedávných parlamentních voleb nám přinesly hluboké rozčarování, srazily naše očekávání dané všemi předvolebními průzkumy. Nikdo z nás jistě nečekal tak mizerný výsledek! Stranické orgány na všech úrovních se rozhodně budou zabývat (či se již zabývaly) řešením otázek směřujících k vyjádření příčin, jež tento volební výsledek zapříčinily.

To vše, a vše co s tím souvisí pro tuto chvíli vynechám. Parlamentní volby mají své vítěze a poražené. Pro KSČM z toho vyplývá, jak zaznělo na posledním zasedání ÚV, že volby vyhodnotíme na základě upravené a doplněné osnovy a v potřebném odstupu se k celému problému vrátíme na prosincovém zasedání a na X. sjezdu v dubnu příštího roku.

V minulém čísle Echa jsem již avizoval, že v následujícím období je třeba se ihned začít zabývat přípravou na volby, jež nás čekají příští rok. V lednu to budou volby prezidenta ČR, přístup KSČM k těmto volbám stanovilo poslední zasedání ÚV: Svého kandidáta nepostavíme, koho ve volbách konkrétně podpoříme se ještě uvidí.

Své dnešní zamyšlení však směřuji již spíše k volbám podzimním, k volbám do Zastupitelstva města Brna a Zastupitelstev jednotlivých městských částí. Pro jejich úspěch je však bezpodmínečně nutné najít a pochopit příčiny porážky strany v loňských krajských i nedávných parlamentních volbách. Jen na tomto základě lze správně stanovit celkový přístup k přípravě na tyto volby. Jde především o nalezení správného a dnešní době odpovídajícího obsahu volebního programu, o výběr kandidátů, kteří budou voličům zárukou, že komunisté to se změnami, které je třeba na úrovni města učinit, myslí skutečně vážně a se vši odpovědností. V neposlední řadě půjde o stanovení strategie volební kampaně. Pro mne osobně je jedním z výstupů, který rozhodl o výsledku strany ve volbách poznání, že se nám nepodařilo předložit voličům takový volební program, který by přijali za svůj, se kterým by se byli ochotni ztotožnit. Program, na jehož realizaci by se sami chtěli podílet. Současně chyběla jasná konkrétní a úderná hesla tento program podporující a v podstatě jednoduše propagující.

Myslím, že právě zde je třeba hledat východiska pro jednání probíhajících výročních členských schůzí. Je nezbytné, aby právě z těchto schůzí, při využití názorů občanů našeho města (i těch kteří do něj dojíždějí za prací či studiem) vyšly konkrétní, jasné a jednoznačné náměty pro další jednání, především místních a městské konference. Jen na takovém základě bude možno připravit volební program, který nejen že osloví voliče, ale především jej vezmou za svůj a bude je tak motivovat k osobní aktivní účasti na jeho realizaci. **Můj názor je, že bychom neměli připravovat program komunistů, ale PROGRAM OBČANŮ MĚSTA, v jehož realizaci jim bude KSČM všestranně nápomocna.** Program, který pojmenuje příčiny současných problémů. (A že jich je, za všechny jmenuji namátkou měření dvojím metrem, klientelismus a protekcionismus, tunelování veřejných zdrojů, vzájemné krytí porušování obecně přijatých zásad a z toho vyplývající paralyzaci normálně fungujícího systému společnosti, považování za normální to, co normální není...) Ruku v ruce s tím, musí program navrhnout cesty k řešení uvedených a dalších problémů.

Je zřejmé, že sestavit takový program bude jistě náročné a složité. Právě proto se na jeho tvorbě musí prostřednictvím své ZO podílet každý z nás. Každý z nás by se měl vyslovit a být nápomocen při realizaci tohoto záměru. Každý z nás v Brně žije a proto

by měl vyjádřit svůj názor na obsah budoucího programu ke komunálními volbám. Vyjádřit se k tomu jak má být VP koncipován. Zda má jít o „osvědčenou“ rétoriku, nebo by měl obsahovat určité nové prvky odpovídající současné době. Ruku na srdce, všichni budou chtít město rozvíjet ve všech oblastech jeho života. V tom budou zřejmě volební programy všech subjektů, které se voleb zúčastní shodné. Můžeme očekávat, že se pak budou osočovat, kdo komu ukradl volební témata.

Na redakci konečného znění našeho volebního programu máme pochopitelně ještě dost času. Na shromažďování konkrétních podkladů pro jeho tvorbu již tolik času není – výroční členské schůze již probíhají. Tyto schůze taky podávají první návrhy na ty z nás, jejich jména si za rok budou občané města číst na kandidátních listinách KSČM. Právě oni by měli být těmi, kteří podají návrhy a doporučení k tvorbě volebního programu jak města, tak jednotlivých městských částí. Vždyť především na zvolených zastupitelích bude záviset zda a jak bude volební program naplněn.

A tak jsem ve svém zamyšlení dospěl k jedinému možnému závěru: **Vedle projednání ostatních obsahových bodů bude příprava na komunální volby nejdůležitějším úkolem probíhajících členských schůzí a následných konferencí.**

Brněnská doprava není v dobré kondici

V dobré kondici není doprava v Brně. Trpí spoustou chyb při koordinaci veřejných zakázek na stavbách a rekonstrukcích objektů. „Svádět to na bývalého vedoucího odboru dopravy magistrátu Vladimíra Bielka není dobrá vizitka představitelů města. Práce ing. Bielka si vážím, je to odborník svého oboru,“ uvedl zastupitel a předseda brněnské městské organizace KSČM M. Říha.

Dle jeho slov primátor sliboval, že zadržávající dopravu v Brně bude řídit policie. „Byl jsem svědkem ucpané křižovatky ulic Zvonářka-Dornych. Tam policie dopravu neřídila, naopak ji držovala tím, že kontrolovala řidiče a odstavovala vozy u Autonovy. To nebyl smysl jejich nasazení, spíš by měli lidem pomáhat,“ posteskl si Nartín Říha.

Pokračoval slovy, že na stavu dopravy v ulicích se podílí i Městská policie Brno. Informoval proto primátora, že personální krizi s nedostatkem strážníků nevyřeší MP v Brně s nabízeným nástupním platem jen 14 000 Kč měsíčně, když v Brně v Praze mají městští policisté průměrné mzdy dvojnásobné. Aby strážníci neodcházeli za lepším výdělkem a daly se naplnit tabulkové stavy mužstva MP, komunisté v zastupitelstvu navrhli, aby Městská policie Brno dostala z městského rozpočtu na navýšení platů 60 milionů korun. Primátor Říhovi odpověděl, že mzdy jsou na tarifní hraně a není je kam zvýšit.

„Myslím si, že město Brno jako zřizovatel MP má prostor k růstu mezd a našlo by způsob jak zvednout platy svých strážníků tak, aby tato pracovní pozice byla atraktivní. Když to umí Praha, proč to nechce umět vedení Brna? O něčem to svědčí. Obávám se, že nastane bezpečnostní krize,“ varoval zastupitel Říha. Připomněl, jak v ulicích vidí, že opět začali řádit sprejeři. Třeba Křídlovická ulice je od začátku po konec posprejovaná. „I v Křenové ulici jsme ráno natřeli fasádu našeho stranického domu a už týž den odpoledne byla posprejovaná znovu. Myslím si, že v ulicích by měli být policisté a dohlédnout na veřejný pořádek,“ uzavřel šéf brněnských komunistů.

Při jednání členů komise bezpečnosti a veřejného pořádku Rady města Brna zmiňoval, že by moravská metropole měla přispět kraji na pořízení jedné sanitky Rychlé záchranné služby. Už proto, že Brno má jednu třetinu obyvatel z Jihomoravského kraje a tuto jeho zdravotní službu využívá. Pokračuje výběrové řízení na vybavení záchranné služby. „Myslím si, že v době, kdy má Brno o jednu miliardu korun větší roční příjem, může kraji přispět na nákup jedné sanitky za půldruhá až 1,8 milionu korun. A k tomu vydat z rozpočtu 60 milionů Kč na platy svých strážníků,“ zdůraznil komunistický představitel Brna Martin Říha.

(vž)

Jednal Ústřední výbor KSČM – svolán X. sjezd

(Dokončení ze strany 1)

Členové ÚV se shodli v názoru pro tyto volby nepostavit kandidáta KSČM a dát přednost podpoře takové osobnosti, která bude důsledně hájit zájmy České republiky doma i v zahraničí. Důležité bude, jak v pátek uvedl s. Filip, kdo o podporu KSČM případně požádá a jak se představí se svými vizemi na výkonném výboru. Ústřední výbor uložil s. Filipovi jednat o případné podpoře některého z již nominovaných kandidátů pro prezidentské volby ze strany KSČM s využitím minimálních požadavků KSČM na kandidáta schválených VV ÚV v září.

Ústřední výbor přijal stanovisko k aktuální politické situaci:

Stanovisko 9. zasedání ÚV KSČM z 27. října 2017

KSČM respektuje vůli voličů a děkuje za všechny odevzdané hlasy v její prospěch.

ÚV KSČM na svém jednání rozhodl:

1. *Nenominovat kandidáta KSČM do prezidentských voleb 2018.*
2. *Po provedené analýze výsledků voleb svolat X. sjezd KSČM v dubnu 2018.*

ÚV KSČM vyzývá ke společnému úsilí odbory, všechny levicové organizace a občanskou společnost, aby nepřipustily zhoršování již tak špatných životních podmínek lidí s nízkými příjmy, hypotékami a exekutory ohrožených rodin, seniorů a dalších sociálně zranitelných.

Pro úplnost informace je vhodné dodat, že před zasedáním se sešel i VV ÚV a následně členové nově zvoleného poslaneckého klubu. Jeho předsedou byl znovu zvolen Pavel Kováčik, novými místopředsedy Leo Luzar (Moravskoslezský kraj) a Hana Aulická Jírovcová (Ústecký kraj).

Aleš Růčka

STÉ VÝROČÍ REVOLUCE SI VZALI ZA PODNĚT K OBNOVĚ SOCIALIZMU

Sté výročí Velké říjnové socialistické revoluce si vzali za podnět k obnově a výstavbě kvalitnějšího socialismu Brňané při sobotním veřejném shromáždění občanů ke státnímu svátku Dne vzniku samostatného československého státu 28. října. Vzpomínkového shromáždění a besedy na parníku při plavbě „Aurorou“ po Brněnské přehradní nádrži se zúčastnili 1. místopředseda ÚV KSČM Petr Šimůnek a místopředseda ÚV KSČM Josef Skála.

Místopředseda J. Skála zdůraznil: „Zlé jazyky šířily zvěst, že z hladiny Brněnské přehrady odpálíme jako z Aurory ostré střelivo na hrad Špilberk. Chci všechny uklidnit, že zde zazněly jen politické salvy směrem, který jsme si slíbili v pátek na zasedání ÚV KSČM: To znamená, že oslovíme protestní skupiny lidí, které zůstaly výsledkem poslaneckých voleb zklamány. Nabídneme jim skutečnou alternativu tak, aby se postavily za svůj skutečný a nikoliv zástupný zájem. Tedy aby tito lidé našli cestu do širokého spojení osob bránících suverenitu, spravedlnost a levicové hodnoty života. Vytvoříme z nich krok za krokem politický blok, který přesilovku dnešních mocných přepískne!“

Před naloděním na parník představitelé ÚV KSČM krátce pozdravili občany.

První místopředseda P. Šimůnek připomněl výročí založení československého státu. Vzpomněl historii čs. republiky od jejího vzniku v roce 1918 po její rozdělení v r. 1993 a ustavení samostatné ČR. K výsledku poslaneckých voleb řekl, že komunisté se nevzdávají a pracují dál. „Výsledek voleb je sice pro nás velmi špatný, avšak budeme dál bojovat za lepší pracovní a životní podmínky pro naše občany. Slabá útěcha sice je, že v volebním výsledku jsme předběhli sociální demokracii a jsme nejsilnější levicová strana. Musíme si to uvědomit a podle toho se i chovat! Když se budeme dobře zastávat vyřízení potřeb lidí, pak se ve výsledcích hlasování voličů vrátíme zpět alespoň na dřívější úroveň. Domnívám se, že lidé pochopí, kdo je pro ně v životě skutečně užitečný.“

Šimůnek dále vložil, jak členové strany pozorují zrod nové vlády, jestli vůbec vznikne. Může nastat i patová situace, kdy nic lepšího nezbude, než vyhlásit nové volby. KSČM vždy bojuje za práva občanů: V první řadě teď chce zabránit těžbě lithia soukromou firmou a chce aby je těžil státní podnik s finančním hospodařením zde v ČR. Komunistická strana chce konečně prosadit, snad už podvacáté ke schválení předložený, návrh zákona o obecném referendu, aby občané mohli rozhodovat

o důležitých věcech sami. KSČM trvá na myšlence zdanit církevní restituce. „Víme, že spoustu v restitucích církví vydaných věcí již nelze vrátit zpět do rukou státu, protože mnoho jich skončilo ve Vatikánu. Chceme oddělit církev od státu a zdanit příjmy církve. V případě, že církev bude nárokovat vydání dalšího majetku, nechceme, aby jí byly vydány národní kulturní památky. Ty patří českému státu a jeho občanům!“

Dle P. Šimůnky KSČM samozřejmě důrazně podporuje růst mezd a důchodů. Avšak jako jediná politická strana v zemi jasně rozlišuje mezi všestranným navyšováním cen a nežádoucí lichvou. Chce zabránit růstu cen i lichvy. Zdůrazňuje, že není možné, aby za čtyři měsíce po zahájení procesu navyšování mezd a důchodů jej znehodnotil masivní obecní růst cen. Poznamenal na nekvalitní potraviny, drogerii či pohonné hmoty. „Chceme to řešit nikoliv jako vládní strany, které tvrdí, že udělat nápravu tohoto stavu v rámci EU bude velice těžké a zdlouhavé v trvání několik let. Komunisté naopak chtějí, aby kvalitní potraviny se začaly vyrábět a dostaly se k lidem na prodejní pulty už zítra,“ podtrhl první místopředseda ÚV KSČM Petr Šimůnek.

Václav Žalud (text i foto)

Místopředseda ÚV KSČM Josef Skála v brněnském přehradním přístavišti. • Nástup účastníků veřejného shromáždění na loď Lipsko.

TISKOVÁ ZPRÁVA

K jednání zastupitelstva města Brna dne 7. listopadu 2017

Z předloženého programu listopadového zasedání ZmB bylo zřejmé, že vedení města nezařadilo žádný problematický bod. Nejostřejší konflikt mezi koalicí, kterou v tomto případě zastoupil samotný pan primátor, se udál již na samém počátku zasedání při jeho schvalování. Na předpokládaný návrh opozičního zastupitele O. Pospíšila na zařazení bodu Stanovisko k majetkoprávnímu vypořádání vztahů v okolí fotbalového stadionu v k.ú. Ponava, opírající se o mediálně prezentované informace z posledního jednání Zastupitelstva městské části Brno-střed, totiž reagoval primátor města coby předsedající jednání svým odmítajícím komentářem. Navrhovatelem byl proto upozorněn, že porušuje schválený jednací řád našeho zastupitelstva, který v tomto bodě připouští jen hlasování bez diskuse.

Tím byla již v začátku jednání atmosféra značně vypjatá. Bylo zřejmé, že z řad přítomné veřejnosti dojde k ostrým vystoupením proti směně obsazených bytových domů Solniční 11, Česká 23, Zámečnická 2, Masarykova 4, Masarykova 6, Průchodní 1, Průchodní 2, Masarykova 14, Květinářská 2 a Kapucínské nám 7. Jedná se o obecní domy v nejatraktivnějších lokalitách tzv. Zlatého kříže města. Veřejnost také svoji nevoli k odprodeji domů v centru města soukromému majiteli dala jednoznačně najevo v bodě dotazy, připomínky a podněty občanů.

Postoj klubu KSČM i v tomto případě je konzistentní. Za transparentní považujeme potřebné pozemky a nemovitosti k rekonstrukci fotbalového stadionu koupit za peníze, v žádném případě nerealizovat směnu. Vzhledem k tomu, že se toto téma do pořadu jednání nezařadilo, bude nás zřejmě čekat ještě nejdříve jednání a to snad už i s relevantními informacemi o cenách nemovitostí, včetně všech právních stanovisek. Bez těchto dokumentů nelze rozhodovat!

Trochu vzruchu přinesla i debata o obecně závazné vyhlášce stanovující podmínky pro spalování suchých rostlinných materiálů ve statutárním městě Brně. Zde náš klub opět upozornil na městem zanedbanou potřebu výměny tradičních zdrojů vytápění v samotném centru města, kde stále ještě mnoho domácností topí tuhými palivy! Již delší dobu navrhuje, aby v nemovitostech ve vlastnictví města bylo využito moderních technologií vytápění, jako jsou tepelná čerpadla, plynové topení anebo centrální zdroje! Kolega ve vedení města za zelené reagoval názorem, že je pro úplný zákaz spalování suchých rostlinných materiálů ve městě vůbec. K takovému poučování o stupni škodlivosti pro ovzduší města se nabízí jen otázka, zda se od našich koaličních zelených u potřebných investic do modernizace vytápění obecních domů dočkáme odpovědi ještě do nejbližších komunálních voleb v příštím roce.

Zmiňujeme-li volby v příštím roce, sluší se vzpomenout, že v rámci jednání jsme také schválili harmonogram zasedání ZmB v posledním roce vládnutí této koalice. Věříme, že již bude bezkonfliktní a s minimálními škodami pro město a občany v něm. Dosud s touto vládou zažíváme katastrofické scénáře v dopravě, v kapitálových výdajích a o nesplněných slibech ani nehovoříme!

Výsledky hospodaření za 3/4 letošního roku, které jsme hodnotili v rámci dalšího projednávání bodu našeho jednání, totiž jasně ukazují, že se nedaří naplňovat výdaje na kapitálové stránce. Tento jev (vyplývající ze systémové nepřipravenosti investic města a městských částí) se bohužel opakuje každoročně a zatím přes mnohé sliby politického hnutí ANO, hlavního koaličního subjektu v Brně, není světlo na konci tunelu, jakkoliv náměstek Mrázek stále „(ne)blábolí o světlých zítřcích“. Při schvalování závěrečného účtu uvidíme, jak jsme dopadli za letošní rok a zda budeme mile překvapeni! Vzhledem k tomu, že se již blíží oficiální konec vlády stávající koalice, by tato měla dát jasnou představu, co nachezla pro své nástupce. Informovanost o připravovaných akcích je však kromě mlhavých a neupřesňovaných slibů také mizivá. Doufejme, že z nich nezbudou jen kostlivci ve skříni.

Jedním takovým kostlivcem může být Strategie Brno 2050 – rozvojová vize města do tohoto roku. Pro údajné nedodání podkladů od zahraničních partnerů bylo včera schválení její strategické části staženo z programu. Náš jednoznačný názor je, že spíše než vize o vzdálenější budoucnosti bychom měli zodpovědně a komunitně pracovat na novém územním plánu města, rozhodnout o poloze

nádraží, dálničních tahů v rámci města atd., což rozhodně je pro město Brno v této chvíli důležitější! Přeslapování ve věci řešení dopravy ať v klidu nebo v pohybu, kdy již dnes je v našem městě málo prostoru v ulicích, už skutečně není únosné! Je například na čase přesunout kolejovou MHD pod zem, schválit opatření na větší uplatnění hromadné dopravy v centru města apod. Bláhové by bylo myslet si, že všichni předsednou na kola!

Ve schvalovaných dokumentech se také jasně prokázala rozcházka politika koalice, když v době vyšších příjmů projíždáme peníze na akcích typu RE:PUBLIKA/2018 a jim podobných. Nemyslíme tak na zadní kolečka, na to, že ekonomika nebude pořád šlapat jak teď. I při výkupech nemovitostí v souvislosti s investičními akcemi se rozhodně nechováme jako řádní hospodáři, když se uplatňuje princip - kdo si co řekne, to mu dáme! To není nejlepší strategie pro město!

V závěrečných interpelacích zastupitelů náš klub upozornil na některé zahraniční cesty, o nichž si vyžádal podrobnější zprávy. Také jsme opakovaně vyzvali náměstka Hollana o zjednání nápravy v havarijním stavu vozovky v ulici Úzká, kde hloubka kolejí je nebezpečím pro řidiče!

Martin Říha, Daniel Borecký, Jiří Hráček
za zastupitelský klub KSČM

Tiskové prohlášení Brno získalo prestižní evropské ocenění za ukončení bytové nouze 50 rodin

Informoval nás o tom 11. října prostřednictvím tiskové zprávy Magistrát města Brna. Evropská federace národních organizací pracujících s lidmi bez domova (FEANTSA) udělila ocenění projektům, které v Evropské unii nejlépe řeší problém bytové nouze. Letos toto ocenění získalo město Brno se svým projektem Rapid Re-Housing. Brno je tedy v této oblasti nejlepší v Evropě! Z tiskové zprávy se například dozvídáme, že „šestnáct rodin bydlí již 12 měsíců, patnáctce z nich byla prodloužena nájemní smlouva. Projekt si tak po roce fungování drží 94% úspěšnost, což je srovnatelné s obdobnými projekty v zahraničí, a výsledek je nad původní očekávání.“ Máme být tedy na co hrdi.

Ovšem: Z kontextu je zřejmé, že zbývajících 34 rodin – vítězů známé losovačky – nebydlí ještě celý rok, nemohly být tedy do hodnocení zahrnuty. A ani z kontextu pak není zřejmé, jak se na skutečné začlenění těchto rodin dívají jejich sousedé – „starousedlíci“. Nabízí se tak otázka, na základě jakých podkladů příslušná pětičlenná komise rozhodovala. Zřejmě to nebyly ty, které byly předloženy zastupitelům, v kterých chyběla čísla a statistické údaje.

MěV KSČM v Brně považuje celý projekt Rapid Re-Housing za nesystémový, neřešící problém celé této skupiny obyvatel. Tato skupina čítá cca 4000 takto postižených občanů. Další skupinou jsou ohrožení senioři. MěV KSČM v Brně a Klub zastupitelů KSČM je pro systémovou změnu a ne pro nápravu jen částečnou. Opakujeme: Nájemné je třeba snížit napříč městem, na úroveň 67,- Kč/m². Teprve tak odstraníme spoustu problémů. Koalice ovšem ve většině městských částí nájemné zdrazila významně nad tuto úroveň, což sociální napětí jen navýšilo. A to žádný Rapid... nenapraví. Co horší, lidé vybraní do projektu byli losováni a to je pro nás nepřijatelné! Pomoc si zaslouží všichni a bez rozdílů, protože jsme lidská společnost. Ze strany stávající koalice je to jen alibismus a co víc výrazná část prostředků z evropských dotací neputuje přímo k těm potřebným a mizí v systému na zamestnávání asistentů a do neziskových organizací! Aby se nám to nevymstilo! Dotačních kauz známe z nedávné historie dost.

V souvislosti s udělením zmíněného evropského ocenění se tak nabízí rčení o jednookém, který se stal králem...

Městský výbor KSČM v Brně

VŠE SMĚŘOVALO K VOLBÁM

Skončilo léto, dětem začal nový školní rok a rozproutla se naplno předvolební kampaň. Obden na ČT 24 lídři 10 politických stran a hnutí se předváděli, slibovali, někdy až láteřili na své oponenty, poněvadž jenom oni jsou ti, kteří přinesou ráj na zemi. A v úterý a ve čtvrtek na TV Barrandov se opět občas titíž objevili a povíдали a i láteřili, např. 3. září 2017 Udženija a Langšádlová (*ta křičela jak lev v kleci, na něhož krmiči zapomněli se soustem*), jak podnikatelé úpí pod lejštry, jíme nekvalitní potraviny a Kalousek volal na poplach, poněvadž jsme rozežraní, málo investujeme do příštího důchodu za 50 let. A ve čtvrtek byl na TV Barrandov Týden s prezidentem s opakovaním v neděli v poledne natruc ČT a Moravcovi v jeho pořadu. Často se těch deset nedalo poslouchat, stále se opakovali a unavovali výhledy do budoucna – a víme, co bude zítra?

V našem kraji bylo 741 kandidátů v 26 hnutích a stranách s věkovým průměrem 45 let – nejstarší měli 89 let, nejmladší 21 let. Kandidovalo 202 žen, třetina byli nestraníci, kandidovalo 22 lékařů, nejvíc za TOP 09. V komentáři Mladé fronty Dnes bylo 30. září 2017 uvedeno, že se vrací expřímátor Roman Onderka jako šestý na kandidátce ČSSD, končí bývalý rektor Masarykovy univerzity, poslanec za ANO Jiří Zlatuška, nebyl prý o něho zájem. Komunisté prý omládlí, mají vpředu Zachariáše (24 let) a Pernicu (27 let). Podle politologa Pinka buď se strana kovaných komunistů snaží omladit a polidštit nebo vyrostla nová generace lidí, která komunismus nezažila a budou ještě kovanější. Na kandidátce Strany rozumných je důchodce Petr Skácel, usilující o zrušení letního času, který je podle něho škodlivý zdraví a jako nesmysl je třeba ho odstranit.

Velký ohlas mělo vystoupení kardinála a pražského arcibiskupa Dominika Duky ve Staré Boleslavi v den státního svátku 28. září 2017, a to velmi negativní.

Byl už třetí tohoto zaměření, a tak nebylo překvapením, že účast byla nízká, necelé dvě desítky občanů. To však nebylo na závalu pro průběh diskuse.

Úvodní slovo přednesl Ing. Ladislav Býček, kandidát na poslance PČR a bývalý poslanec (skončil před 11 lety jako poslední náš poslanec z města Brna). Dále byl přítomen z brněnských kandidátů Oldřich Duchoň. Za klad lze považovat, že kdo chtěl, tak se sešel se všemi našimi brněnskými kandidáty do Parlamentu ČR.

Některé z názorů, které zazněly v úvodním slově, v diskusi a reakci na ně. Žijeme v době, kdy se všechno dá koupit, včetně sdělovacích prostředků. Tomu odpovídají i zveřejňované výsledky předvolebního průzkumu, kde se KSČM objevila na druhém místě, ale také na pátém. Čili zde platí: „Či peníze bereš, toho píseň zpíváš“.

Naše strana přichází s heslem: „Mír ve světě, spravedlnost a

Politolog Jiří Pehe v Právu 30. září 2017 uvedl, že svátek je sice spojen s postavou katolického svátce, ale už název státního svátku napovídá, že oslavám měla dominovat idea a historie české státnosti, a nikoliv katolická interpretace svátku. Není jasné, proč politici připouštějí, aby v podobě pouti v režii katolické církve vrcholily i oslavy české státnosti. Podle autora stati oslovují projevy Dominika Duky stejně smýšlející skupiny v církvi. Pasoval se do role mluvčího prý „umlčované většiny“, která se ve volbách musí prosadit proti „rozmarům menšin“. Den české státnosti si nechal stát vyvlastnit katolickou církví, která u nás nejenže neprezentuje většinu společnosti, ale je také o poznání konzervativnější než většina společnosti. Josef Mlejnek jr. v Lidových novinách 2. října 2017 připomněl dlouhou a očividnou přízeň vůči Václavu Klausovi a Miloši Zemanovi a výroku kardinála, že naději vidí v tom, že volby pomohou prosadit umlčovanou většinu, a tak naplníme úsilí o demokracii bez přívlastků (Klausův trh bez přívlastků má sourozence). Autor se ptá, zda ony „menšiny“ jsou liberálové z kavárén, homosexuálové, Angela Merkelová. A kdo je „většinou“? ODS? Okamura? Pan Duka neprozradil. Nedlouho po projevu Duka řekl, že mu šlo hlavně o zvýšení volební účasti, avšak křesťané mívají nadprůměrnou volební účast, uvedl autor v Lidových novinách. Přímělu kardinála, aby se imigranti vrátili do země svých otců, kde obnoví svá města a budou žít v míru a pokoji, považuje Mlejnek jr. za ošklivé pokřtectví, zatímco papež František podpořil kampaň na pomoc imigrantům v rámci otevřené a přívětivé církve. Jde o rozštěpenou církev?

Podle Práva z 2. října 2017 přispěli politici na předvolební kampaň své strany. Nejvíc Karel Schwarzenberg přes 1 milion korun, Babiš 50 tisíc, Kalousek 300 tisíc,

Fiala zatím nic, zato poslankyně a starostka v Praze 2 Černochová dala 300 tisíc, Zorálek 4800 korun – ještě prý dá, místopředseda Sněmovny za ANO Vondráček 364200 korun, Válková 249000 korun. Hnutí Ano denně přibývají koruny, má jich již na účtě 21 milionů. Petr Gazdík z vlastního dal 200 tisíc, za Zelené Stropnický tři tisíce měsíčně podobně jako Vojtěch Filip, který v létě vložil přes čtvrt milionu korun. Šéf Pirátů Bartoš poslal 5000 korun.

Po volbách se pořady televizních stanic vrací k normálním pořadům a budeme sledovat tahanice o sestavení nové vládní koalice a jak předvolební sliby přestanou platit. Zejména Andrej Babiš již naznačil na jaře možnost zatáhnout rozhodnutí vlády B. Sobotky o „rozežírání“, jak o tom stále hovoří Kalousek. Uvidíme v listopadu 2017 a po 1. lednu 2018. **Karel Janiš**

★ ŠLI PŘED NÁMI

Oldřich Blažek – 75. výročí smrti

Významný marxistický pedagog, publicista a protifašistický bojovník byl 16. 11. 1942 popraven v Berlíně na popravišti Plötzensee. Narodil se 10. listopadu 1903 ve Vavřinci v oblasti Moravského Krasu v rodině stolaře. Po studiu na učitelském ústavu v Brně působil na několika místech jako učitel: Březová nad Svitavou, Miroslav u Moravského Krumlova, Kunštát, Svitávka, Knínice a Rájec nad Svitavou. Úřady ho překládaly z místa na místo pro jeho aktivní působení v Komsomolu, v KSČ, v Levé frontě, pro články v Indexu Bedřicha Václavka a v dalších tiskovinách, pro mnohé projevy zejména na Blanensku.

Jako člen ilegálního ZNV pro Moravu se podílel na akcích v létě roku 1939, zejména 28. října 1939. Po zatčení 20. listopadu 1939, výsledkem na Špilberku byl soud v Berlíně a rozsudek trestu smrti. Podobný osud čekal i další členy ilegálního ZNV. **kj**

bezpečí doma“. Je otázka, jak náš program bude přijat, zda se nám podaří oslovit co největší část našich sympatizantů. Povoletní jednání politických stran a hnutí budou významná a zajímavá. Budou zde věci časově aktuální, např. akce Babiš, ekono-

mičtí uprchlíci, nebezpečí vojenské akce na Korejském poloostrově, vystoupení prezidenta ČR na shromáždění Rady Evropy aj.

Do letošních voleb jsme nastoupili s novými tvářemi, s lidmi majícími zkušenosti z práce se členskou základnou. Je zde (v Jm kraji) tedy hrubší obměna.

V naší práci jsou dvě metody. 1. metoda je radikalismus (radikálové = kraválisté) a 2. metoda „co nevyhladíš, to nevyškřebeš“. Tak např. dálnice R 43 se nepohne dál, dokud se nedomluvíme s ostatními kraji, neboť R 43 není jen pro náš kraj. Naproti tomu akci „lithium“ bylo správné radikalizovat. Mělo se to stát už dříve a ne až 14 dnů před volbami.

**Poslední předvolební
DISKUSNÍ ČTVRTEK 12. ŘÍJNA.
JOSEF VONDRÁK**

Veletrh ovládli roboti

Ve dnech 9. - 13. října 2017 se na brněnském výstavišti konal již tradiční strojírenský veletrh. Na výstavní ploše o 40000 metrech čtverečních, což je přibližně rozloha pražského Václavského náměstí, se představilo 1600 firem z 32 zemí z celého světa. Generální ředitel Veletrhů Brno Jiří Kuliš konstatoval, že všechna místa v pavilonech byla obsazena. Letos se některé firmy představily jinak.

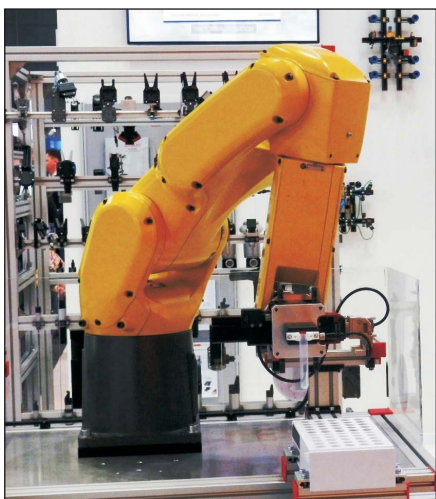
Mezi obráběcími stroji, laserovými řezačkami a nejmodernějšími motory všech možných značek byl k nahlédnutí robot-barman, který je schopen připravit až 14 druhů nápojů včetně jejich jemného protřepání. Stačí uvést název koktejlu a zíráte – robot ho připraví a postaví před zájemce. Jde o výsledek úsilí studentů ČVUT v Praze ve spolupráci pracovníků firem Siemens, Factorio Solutions a Kuka. V budoucnosti prý bude možno si s robotem i popovídat.

Byl též vystaven robot schopný uvést do provozu propisovou tužku a nadepsat obálku, vsunout do ní vzkaz a přilepit adresu. Firma Nexnet z Kroměříže představila robot, s nímž si zájemci mohou zahrát stolní kopanou. V pavilonu Z byla i automatická linka, která balila dárky pro děti z nemocnic. Ukázalo se, že roboti zvládnou různé úkoly lidí. V budoucnosti mají zastávat práce lidí v továrnách. Na rozdíl od dnešních budou umět mnohem víc.

Automatizace a využití robotů si vyžádá změny i ve vzdělávacím systému. Přímě v pavilonu P se konala 10. října 2017 konference pod názvem Budoucnost strojního inženýrství v ČR, na které představitelé všech českých technických vysokých škol hovořili se zástupci průmyslových podniků, co dále udělat a jak reagovat na předpokládaný vývoj v této oblasti. V denním tisku už existují úvahy o dalším vývoji dnešních různých zaměstnání, kterých nebude potřeba.

Může nás potěšit, že vůbec poprvé pojem ROBOT použil již v roce 1920 Karel Čapek ve hře RUR a postupně se rozšířil po celém světě. Doufám, že vždy budou pomáhat lidem urychlit často náročné pracovní postupy a ne jinak.

Karel Janiš

Ilustrační foto Tibor Dávid.

Zetor spolupracuje s ruským partnerem

Pozitivní ekonomický vývoj v Rusku i Česku, vzrůstající dovoz i export do Ruské federace, zájem ruských regionů o spolupráci, osobní účast představitelů ruských oblastí Vladimírské, Sverdlovské, Nižněnovgorodské, Uljanovské, Smolenské a republiky Tatarstan i obrovské rojení byznysmenů na ruských stáncích 59. mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně dokazovaly nesmyslnost a neúčinnost ekonomického embarga Ruska ze strany EU a NATO. Embargo ekonomicky poškodilo obě strany a přimělo Rusko k intenzivní kooperaci s Čínou a Indií, aby bylo hospodářsky soběstačné i bez Západu. Přes snahu zoufalců udržet embargo Ruska při životě byznys Západu s Ruskem bují, protože podnikatelé potřebují zisk, nikoliv blábolení politiků. Češi nechtějí v tomto konkurenčním klání zaspát.

Business den Ruské federace na brněnském strojírenském veletrhu byl v obležení zájemců. Např. gubernátorka Vladimírské oblasti Světlana Jurjevna Orlova představila svůj region s 1,4 miliónu obyvatel jako místo rozmachu strojírenství, výroby kolejnic, soustruhů, skla či léčiv. Bují tam spolupráce se zahraničními firmami, třeba ve výrobě autobusů, elektromotorů i při zhotovování čokoládových specialit. Zmínila úspěšný rozvoj obchodních vztahů s výrobcem traktorů Zetor a s potravinářskou firmou Hamé.

Na Mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně podepsala společnost Tractors Zetor memorandum o spolupráci s ruskou firmou Kovrov Electromechanical Plant (KEMP). Obě společnosti stvrdily zájem prohlubovat kooperaci, která se týká dodávek sad komponentů a motorů. Zetor dodá v příštím roce do Ruska dalších 450 sad traktorů.

Sady budou nově bez závaží a kol, předmětem zakázky zůstanou motory, převodovky, hydraulika, nápravy a kabina, tedy klíčové komponenty stroje. „*Podepsání memoranda vnímáme jako dobrý krok v dějinách značky a posílení pozic na klíčovém trhu, kterým Rusko bezesporu je. Před několika měsíci Zetor oznámil spolupráci s firmou KEMP a během roku do Ruska dodal přes 100 sad traktorů Forterra 135. Součinnost se úspěšně rozvíjí a ruský partner navyšuje objem odebraných komponentů. Zetor je vnímán jako značka zemědělských traktorů, specializujeme se však i na navazování tzv. OEM spolupráce, kdy našim partnerům jsme schopni dodávat traktory v nekompletovaném stavu, případně jen vybrané části strojů, příkladem je právě spolupráce s KEMP,*“ řekl David Kollhammer, ředitel Úseku pro strategii Zetor Tractors. Memorandum počítá i s dodávkami motorů Zetor. Společnost KEMP chce uvést na trh traktor o výkonu jen 50 koní s motorem Zetor. Ruský partner předpokládá uplatnění dalších motorů i mimo agrární obor.

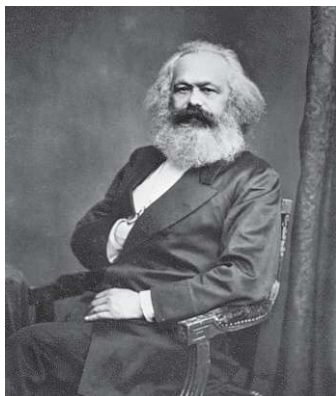
Letos odjely do Ruska už tři české podnikatelské mise z resortů zemědělství i průmyslu a obchodu. V říjnu vyrazila další mise manažerů českých a moravských firem do sibiřských měst Tumeň a Omsk a v listopadu se očekává oficiální cesta prezidenta ČR Miloše Zemana v Rusku. Součástí této návštěvy bude doprovodná mise podnikatelů. Už teď je o ni mimořádný zájem. (vž)

Magistrát dá opravit 41 ZŠ a MŠ

Na stavební úpravy či rekonstrukce 41 mateřských nebo základních škol naplánoval brněnský magistrát pro příští rok výdajem 170 milionů Kč.

Pokud tento návrh radních schválí v listopadu Zastupitelstvo města Brna, finanční prostředky magistrát odešle radnicím městských částí po předložení smluv k uskutečnění jednotlivých akcí. Konat se mají především v období letních prázdnin. K větším z nich patří rekonstrukce objektu MŠ v Kamenné ulici za 20 milionů Kč, rekonstrukce bazény ZŠ a MŠ Pastviny za 15 milionů Kč i bazény ZŠ v Arménské ulici za 13 milionů Kč anebo též rekonstrukce varny, topení a rozvodů v MŠ v Slavičkově ulici za 10 milionů korun.

(vž)

Stěžejní dílo Karla Marxe by nevzniklo bez hlubokého studia filozofie v letech, která předcházela vydání Kapitálu. Engels i Lenin několikrát upozornili na filozofický význam Kapitálu. Vývoj filozofických studií a závěrů z nich lze sledovat v několika etapách souvisejících s etapami hospodářského a politického vývoje Evropy.

1. V letech jeho studií na univerzitě 1835-1841 je idea-

listou v pojetí Hegela. Jeho dizertační práce o rozdílu mezi přírodní filozofií Demokrita a Epikura tomu nasvědčuje. Oba filozofy chápe v jejich protikladnosti pojetí přírody. Ale projevuje se u něho dialektická metoda, i když ještě idealistická, a umožnila mu vidět ostře protiklady tam, kde metafyzika vidí jen povrch jevů. Na Epikurovi obdivuje jeho bojovnost na rozdíl od Demokrita. Marx se stal vůdcem radikálního mladohegelovského hnutí a vláda mu odeprala akademickou dráhu jako kritiku tehdejších poměrů.

2. V letech 1842-3 působí v redakci Rheinische Zeitung. Je plně zapojen do bojů mladé německé buržoazie a dochází k jeho střetu s hospodářskými poměry, začíná pochybovat o idealistickém světovém názoru, ale dále se nedostává.

3. Po zákazu Rýnských novin se Marx s Jenny von Westphalen, s níž se v červnu 1843 oženil, odstěhoval do Paříže. Studuje klasickou anglickou politickou ekonomii a francouzské socialistické hnutí. V srpnu 1844 se setkal s Bedřichem Engelsem a stali se na celé jejich životy nerozlučnými přáteli a především tvůrci nového pojetí přírody, společnosti a člověka – marxismu. V pařížském období let 1843-1845 se Marx z revolučního demokrata vyvíjel v komunistu a z idealisty v pojetí Hegela se stal dialektický a historický materialista. A toto pojetí nerozlučně spojuje s německým proletariátem. Ekonomicko-filozofické rukopisy jsou svědectvím Marxova vývoje. Vypořádal se v nich se svou idealistickou minulostí. Pořizuje si poznatky při studiu z děl ekonomů, osobně je komentuje, polemizuje. Jeho humanismus se střetává s brutální kapitalistickou skutečností. Zcela se rozchází s Hegelovým idealismem, s jeho abstraktním pojetím člověka a práce. Souběžně s názory Marxe probíhá i Engelsův vývoj. Ukazuje to např. Engelsova práce Postavení dělnické třídy v Anglii. Jsou v ní uvedena konkrétní fakta o jejím životě a o pracovních podmínkách. Oba se shodli v kritice buržoazní politické ekonomie i v obdivu k proletariátu. Marx napsal, že Engels dospěl jinou cestou k témuž výsledku jako on.

4. Další období v letech 1845 - 1848 je obdobím kritického vyrovnání s minulostí. Spolu s Engelsem vydal spisy Svatá rodina a Německá ideologie. Ostře se vyslovili proti malosti, ubohosti, zaprodanosti německé buržoazie. Vedle ní už roste proletariát, který buržoazie posuzuje povýšeně jako nekritickou masu. Proti tomu Marx a Engels vystoupili ve jménu lidské osobnosti-dělníka, který usiloval o lepší a spravedlivější poměry a měl podporu Marxe i Engelse. Spis Svatá rodina má velký význam. V něm je vidět zpracování kritiky poměrů i jejich historicko-materialistický výklad. Ještě důležitější je důraz na historickou úlohu pracujících, jejich úlohu v úsilí změnit stávající poměry. Německá ideologie je kritikou německé ideologie a ideologie vůbec. Marx předkládá svou koncepci historického materialismu, jejíž pojetí v dalších spisech upřesňuje. Ostrá kritika jde spolu s tvorbou správného názoru na vývoj společnosti. Vyvrcholením tohoto období je vydání Komunistického manifestu, který předkládá

nástin vědeckého světového názoru. Engels v předmluvě ke Komunistickému manifestu z roku 1883 napsal, že základní myšlenka, že hospodářská výroba a z ní nutně vyplývající společenské včlenění každé dějinné epochy tvoří základ politických a duchovních dějin této epochy a ve shodě s tím byly celé dějiny dějinami třídních bojů, zápasů mezi vykořisťovanými a vykořisťujícími, mezi ovládanými a vládoucími třídami, na různých stupních společenského vývoje, že nyní tento boj dosáhl stupně, kdy vykořisťovaná a utiskovaná třída – proletariát – se již nemůže osvobodit od vykořisťující a utiskující ji třídy – buržoazie, neosvobodíte-li zároveň navždy celou společnost od vykořisťování, útisku a třídních bojů. A Engels zdůraznil, že tato základní myšlenka patří jediné a výhradně Marxovi.

5. Další období od roku 1859 je vyvrcholením vývoje marxistické filozofie ve spise Ke kritice politické ekonomie a ve vydání základního Marxova díla – Kapitálu. V tomto období došlo ke stále užšímu splynutí filozofie, vědy a politické praxe. Šlo o soustavné vyjasňování a zlepšování formulací, neustálé ovládnutí nových faktů a jejich zobecnění, které vznikalo z působení dělnictva. Marx v úvodu k 2. vydání Kapitálu z roku 1873 uvedl, že ideálně není mu nic jiného než materiálně přenesené do lidské hlavy a v ní přetvořené, že u Hegela stojí dialektika na hlavě a nutno ji postavit na nohy, aby bylo objeveno v mystické slupce racionální jádro. V Marxově Kapitálu se projevuje dialektika hospodářského dění. Zákony dialektiky tu vystupují jako nejobecnější zákony společenského procesu i jako dialektika ekonomického a vědeckého myšlení. V Kapitálu existuje jednotu rysů dialektiky – boje protikladů, projevující se již v základní buňce kapitalismu, rozpory pohybu kapitálu jako celku, od méně hlubokých rozporů ke stále hlubším. Tak bylo možno charakterizovat jednotlivé společenské řády v dějinách lidstva se závěrem, že nezvratně musí dojít k zániku kapitalismu. Často se k zákonům dialektiky vracel V. I. Lenin např. v díle Materialismus a empirio-kriticismus, v konspektech Hegelových, Marxových i Engelsových pracích. A v Dějinách VKS/b/ je v hutné zkratce uvedl jejich autor v jedné kapitole, v níž rozvinul své dřívější rozborů skutečnosti v pojednání Anarchismus nebo socialismus.

Poslední roky Marxova života byly plné nemocí a úmrtí – v lednu 1881 manželka Jenny a v lednu 1883 nejstarší dcera Jenny. **A 14. března 1883 odešel i Karel Marx. 17. března 1883 v projevu nad hrobem Karla Marxe Bedřich Engels řekl,** že tak jako Darwin objevil zákon vývoje organické přírody, tak **objevil Marx vývojový zákon lidských dějin:** skutečnost, že lidé musí jíst, pít, bydlet a šatit se, dříve než mohou provozovat politiku, vědu, umění, náboženství, že výroba hmotných životních prostředků, a tím daný určitý stupeň hospodářského vývoje národa nebo epochy, tvoří základnu, z níž se vyvinula státní zřízení, právní názory, umělecké a dokonce i náboženské představy lidí oné doby a z níž proto také musí být vysvětlovány, a nikoli naopak, jak se dělo dosud.

Marx též objevil zvláštní hybný zákon kapitalistického výrobního způsobu výroby a měšťácké společnosti, kterou tento způsob výroby vytvořil. **Objev nadhodnoty** vnesl do věci jasno. Engels zdůraznil, že dva takové objevy by stačily na jeden život. Takovým vědcem byl Marx. Ale Marx byl především revolucionářem. Za skutečné životní poslání považoval napomáhat svržení kapitalistické společnosti a státních institucí, které vytvořila, přispívat k osvobození moderního proletariátu, jemuž vstúpil vědomí vlastního postavení a jeho potřeb. A proto byl Marx nejvíce nenáviděným, nejvíce osočovaným člověkem své doby. Vlády ho vypovídaly. Jeho jméno i dílo přetrvává staletí.

Pankrác Krkoška uveřejnil v brněnské Rovnosti překlady některých částí Kapitálu. 1. díl Kapitálu vyšel v letech 1913-1915, opět v roce 1921, díly Kapitálu v letech 1927-1929 zásluhou Theodora Šmerala. Vyřešil mnoho jazykových problémů, pokud šlo o pojmy. Další vydání Kapitálu vyšlo v letech 1978-80.

V létě 2017 opustil svět Jiří Datel Novotný, jehož zakladatel divadla Semafor Jiří Suchý označil za kronikáře divadla. Plně to prokázal vydáním knihy Semafor ve stávce, v níž na 391 stranách uvedl obsah diskusních večerů. Diskuse se každý den nahrávala a vznikl nápad vydat knihu k zachycení atmosféry večerů, radosti a naděje, jak Jiří Datel Novotný uvádí v předmluvě. Není marné připomenout některá vystoupení ve dnech 18. listopadu 1989 – 8. ledna 1990. Někteří z uvedených herců, zpěváků i dalších již nežijí.

Pavel Bobek řekl, že k obratu došlo díky sesutí stalinského systému ve Svazu. A k tomu hodně pomohl Reagan, který začal jako první mluvit jejich řečí a začal jednat s Gorbačovem. Nebýt Reagana a Gorbačova, nebylo by svobody v Evropě (s. 22). **Josef Dvořák** si neuvědomoval, že situace je tak vyhročená a **Dagmar Patrasová**, že jednou by se určitě otočila. Nikdo z tehdejších činitelů nepředpokládal, že to pro ně zajde tak daleko. Možná si chtěli v rámci událostí vyřídit nějaké vlastní účty mezi sebou, ale naštěstí to nezvládli. A dostat se k moci lidé typu Štěpána, mohlo tu dojít i k tomu, k čemu došlo v Rumunsku (s. 24). **Věra Křesadlová-Formanová** byla již 25 let u divadla zaměstnaná a nakonec neunikla tzv. rekvalifikačním zkouškám, které ji rozčilovaly, poněvadž se skládaly z politického rozhovoru. U komise neznámých mužů se jí ptali na funkci jednoho z vedoucích představitelů a když nevěděla, napovídali, že je takovej hezkej a ženám se líbí. V tu chvíli ji napadlo Korčák a ono to bylo náhodou správné, a tak rekvalifikace udělala (s. 33). **Jiřímu Krampolovi** se nelíbilo, jak Matuška na koncertu v Torontu nadával komunistům, nadávat jim v Torontu je jednoduché. Dát tý mafii za uši tady na jevišti je účinnější (s. 54). **Josef Dvořák** se při zpěvu hymny většinou styděl, kradmo se dívali jeden na druhého a předstírali, že radostně zpívají. Ale v listopadu ji zazpíval s pokorou, s úctou a s hrdoostí (s. 66).

Jiří Suchý řekl, že ze všech stran slyší, že chceme socialismus, ale nedeformované. Na světě neexistuje jedinej prosperující socialistické stát. Je ten socialismus opravdu takový terno? (s. 89). Cestovatel **Jiří Hanzelka** vidí lidi, kteří přijali od brežněvovské vlády příkazy, pokyny, jak hospodařit v téhle zemi. Byli to místodržitelé. Tím nechce říci, že ti, kteří přijdou, že mezi nimi žádní místodržitelé něčeho a někoho nebudou. Tady je jedno velké nebezpečí: jsou lidé, kteří se budou ucházet o funkce, i když budou těsně spjatí pupeční šňůrou se stalinským režimem, nedovedou ji překousnout, rozejít se s tím, v čem vyrostli a kde se zrodily jejich akční stereotypy, jejich způsob reagování na odlišné názory. Věř, že už nebudou mít možnost tak tvrdě zakřikovat, ale to neznamená, že by míra jejich tvůrčích schopností byla větší než těch, kteří odcházejí. Inteligenční kvocient musí být ale vyšší (s. 93-4). Odstoupení celého vedení strany a zrušení vedoucí úlohy strany považuje **Josef Dvořák** za dary z nebes, kterým člověk nevěřil, že se jich dočká. A že to šlo bez násilí a krve (s. 102). **Lída Molínová** požadovala odstoupení Miroslava Štěpána, protože svého syna nemůže oslovovat křestním jménem. Řekne-li kdekoliv, že ráno mluvila se Štěpánem a čeká na mě Štěpán, musí to okamžitě vysvětlovat. Telefonovala **Naďa Urbánková**, že s novým generálním tajemníkem Karlem Urbánkem nemá nic společného (s. 108).

Dagmar Patrasová považuje vyřizování si účtů za hrozné ošklivé, vrhá to stín na tu něžnou, sametovou revoluci. Nejvíce křičí ti, kteří byli za těch 20 let nejméně poškozeni, okamžitě mnozí převlékli kabáty a začínají likvidovat lidi, kteří jsou schopnější ve svých profesích než oni (s. 110). **Jiří Suchý** poslouchal zpravodajství ze zasedání pražských komunistů. Padly tam obavy, že s nimi bude špatně nakládáno, strach z toho, co s nimi bude. A Suchý uvádí, že proti této straně by měla být vedena ideologická diverze, nenastolovat to, co oni dělali celá léta, najít v sobě dostatek tolerance. Ta strana se jistě roztříští, ti, kteří v ní byli z prospěchu, budou odevzdávat legitimace, staří členové budou

postupně umírat, dorostu moc nebude, ale určitá základna jí zbude. Zdaleka ta strana nezanikne, poněvadž je v ní plno lidí, kteří to mysleli opravdu dobře a kteří to budou chtít táhnout dál. Nikdo jim v budoucnu nesmí upřít právo hlásat svou pravdu (s. 130 – velmi dobře budoucnost komunistů vyjádřil!!).

Ministr kultury z roku 1968 **Miroslav Galuška** uvedl, že my byli mimo dějiny, svět se pohyboval po zcela jiné oběžné dráze, pokrok v něm šel nesmírně rychle kupředu. Ale naši vedoucí představitelé řídili zemi tak, že jsme klopýtali od výročí k výročí a když se někdy nějaké výročí nedostávalo, slavilo se aspoň výročí minulých výročí. Šlo jim o moc, vyložili si po svém jednu poučku z Leninova Státu a revoluce, že rozhodující je moc získat, držet a nepouštět a ostatní přijde samo. A Galuška připomněl nezapomínat na důsledky čistky po roce 1968, která snad nemá v novodobých dějinách obdoby a při které bylo vyloučeno nebo vyškrtáno na 500 tisíc členů se ztrátou svého zaměstnání u mnohých z nich. Při návštěvě u Goldstückerů v Anglii vznikl seznam pouze univerzitních profesorů působících v zahraničí na nejslavnějších univerzitách v USA i v Evropě a z nich by mohly být sestaveny tři znamenité univerzity. K nim lze připočíst spisovatele, lékaře inženýry, umělce a mnoho dalších, kteří po roce 1968 opustili vlast. Galuška též hovořil i o osudech řady našich emigrantů – Milana Kundery, Josefa Škvoreckého, Pavla Kohouta, Jiřího Gruši. Reagoval též na zájem Miloše Jakeše o platy našich umělců, které si nechal předkládat a jenom z toho si lze udělat závěr. Galušku nikdy nezajímalo, jak vysoký příjem má pan Jakeš a i kdyby měl sebemenší, tak je až moc vysoký (s. 162-6 – výtah). **Jiří Suchý** si po zrušení cenzury, jako když se utrhně pes ze řetězu, pamatuje 8centimetrový titulek v novinách: Sovětské gorily zavraždily Jana Masaryka. A to ty noviny chrlily, jak byly nadřazené. Věci, které když jste to nakonec přečetli, tak jste o nich zjistili, že vlastně nejsou vůbec dokázány. A přitom šlo o velmoc, se kterou jsme byli jaksi v přátelském vztahu. Čili ta cenzura by tady asi měla trochu zasahovat. Říct: tenhle ten článek může bejt, ale v seriózním provedení (s. 197).

Pavel Bobek se dost bavil, když z dokumentů viděl tu „internacionální pomoc“. Baval se, když poslouchal pana Mlynáře, jak nám přijel poradit a zase do Rakouska odjel, aby se tam nacpal pořádnou večeří (s. 326-7). A zažil chvíle, kdy prezident prostě selhal. Po Mnichovu, kdy jako vrchní velitel nepovolal armádu. Totéž se stalo v únoru 1948, kdy neměl přijímat demisi. Ta selhání měla pro národ těžké morální důsledky. Třetím příkladem je rok 1968, nestačilo, že Svoboda jel do Moskvy. Měl v okamžiku, kdy sem vtrhla vojska, povolal vojska vlastní. Vždy chyběla prezidentům osobní statečnost. Havel by něco takového neudělal (s. 335-6). Podle **Jiřího Suchého** je Václav Havel perfektní osobnost. Byl do funkce politika víceméně vmanipulován, přesně se hodí do téhle doby. Umí velice lidsky mluvit a dovede zjištěné věci tak nějak urovnat. Jako vůdce si ho nedovedl představit. On byl vždy nesmírně plachý a zakřiknutý. Teď se změnil, už se vůdcem národa stává. Musel najednou stát před plným Václavákem a musel řečnit, což bylo proti jeho založení. A překonal to a dneska je z něj prezident, jakýho nám lze závidět (s. 334). A **Pavel Bobek** dodal, že si nikoho jiného nedovede představit, kdo by měl mezinárodní autoritu i uvnitř státu, kdo bude dělat vše, aby se něco nepromeškalo (s. 334).

Miroslav Šimek neví, zda se nezačnou aktivizovat členové StB. A už se zase lidí mydlí o místa. **Jiří Krampol** se bojí, že lidem otrne a nedocení, že je to konečně pryč, že to začínají brát jako člověk, kterej nemá nic a najednou zbohatne a bere to tak, že je bohatý vlastní odmělníčkou. A **Dagmar Patrasová** si v lednu, když byly ty demonstrace, posteskla, že už by se to snad mohlo pohnout, že bychom už konečně mohli přestat žít v tom strašném područí. Ale kdyby jí třeba v říjnu řekl, že pan Havel bude prezidentem, tak by si myslela, že by to bylo jediné správné, co by

(Dokončení na straně 9)

SEMAFOR VE STÁVCE

mohlo být, ale rozhodně by tomu ani na okamžik nevěřila. Prála by si, aby takových lidí, jako je pan Havel, bylo víc, protože náš národ, který byl desetiletí vychováván ke strašné zlobě, závisti a žárlivosti, by to moc potřeboval. A ony tyto vlastnosti nejsou revolucí vymýceny, to nepřestalo, v lidech to pořád je. A Jiří Suchý řekl, že ta strana selhala tak očividně, že dneska má těch věřících už poměrně málo. Je jich víc, než bychom si přáli, ale není jich tolik, aby mohli zvrátit vůli většiny národa, aby mohli nazpátek otočit kola dějin (s. 350-1).

Z uvedených názorů poněkud vybočuje dopis s prosbou, aby byl přečten v televizi. Je napsán ručně, autorem je B. M. Liberec-Machnín. A je uvedeno deset podpisů, většinou lékařů a inženýrů. Prý nemohou pochopit, jak můžete nechat kecat do televize Dubčka, Havla, nýmandu Malého, Komárka a zkrachovance Hutku, kterej neumí zpívat, o řeči nemluvě... toho mizerného herce Kňažka, prachmizernej herec, kterej ani kloudně hrát neumí, tak jako Havel – mizernej řečník nanic, kterej ani neumí dát dohromady kloudnou větu – to neuměl ani Jakeš a ani Husák s Bilakem. Ten Havel může tak dělati metaře a ještě by to ani neuměl a metaři by jej mezi sebe ani nechťeli, neboť jen žvaní nesmysly. Šišlavá Zagorka je ubohá, tak jako Kubiška a Skopeček je blbeček, také špatnej herec, kterej urážel Stalina a nebyl Stalina, nebyli bychom ani my – nikdo, neboť by nás Němci, ta pakáž fašistická, oddělali, tak ať si do držky nikdo Stalina nebere – to je u nás hajzl a zrádce slovanských národů. Také ten šmejda špinavej Rejžek, co uráží soudruha Urbánka –

SEMAFOR VE STÁVCE

kdo to je, ten lhář, provokatér, který pro naši společnost nikdy nic neudělal... je to vyvrhel lidské společnosti... Máte z televize vykopat Rejžka-Hutku-Kňažka... jsou to škůdci národa tak jako Husák-Bilak – ten se radši zašil krejčí špatnej – Štrougal-Jakeš-Lenárt-Haman a další. Těm bych ukázal dveře a jejich věci z obhacování se na úkor všech pracujících nechal propadnout ve prospěch státu. Ale ne zase aby se cpal do nějakýho fóra, Obrody či církve. Ty už se naokrádaly států všade dost. Už v dobách našich králů církev kradla na všech stranách a mistra Jana Husa, že mluvil pravdu, nechala upálit. Bylo by nutné zrušení vlády České

a Slovenské republiky a nechati jen republiku Československou. Co to blbě fórum, kdo to tak blbě nazval, komu slouží – kapitalistům, zrádcům národa? Ubožáci, kteří nevědí, co chtějí – tak jak ti ubozí herci, kteří by na západě chcipli hlady... špatné herce a zpěváky vyražte, nezapomeňte! (s. 232-237). Podobných sprostáren dnes často nacházíme na sociálních sítích, jsou

na štíru s češtinou, v textu, z něhož jsem vybíral, bylo plno žalovatelných a sprostých slov.

Bylo by zajímavé zeptat se těch, kteří tehdy hovořili, zda se naplnily jejich představy o budoucnosti. Nikdo se jich nezeptal. Pokud hovoří o minulosti, většinou nezapomenou uvést, jak strašná to byla doba, jak nemohli hrát apod. Ale inscenace z té doby, které v televizi často vidíme, jsou jich plné řady. Takže by měli být potichu. Jiří Datel Novotný vydal knihu Semafory ve stávce v roce 1990 a dnes by asi nevyšla.

Karel JANIŠ

Můj názor: PRÁCE JE DOST, ALE JAKÉ A ZA KOLIK...

Vážení a milí zastánci dnešní situace na trhu práce, hlásáte, že je dnes práce dost. To možná ano, avšak v 99% se jedná o práci u pásu, obecně manuální, kde se něco kompletuje, skládá, poskakuje. Taková a podobná práce je dnes nejrozšířenější, neboť se ČR stala montovnou Evropy namísto sofistikovaných produkcí s vyšší přidanou hodnotou, které zde panovaly před r. 1989. To, že je dnes podobná práce jednou z nejrozšířenějších forem závislé činnosti, nezdůrazňuji náhodou – to aby zastánci nepoukazovali na to, že si lidé mají jít vydělat jiným způsobem, takovým, kde „se bere více peněz“. Ono jiné práce totiž mnoho není a každému není dáno, aby měl ostré lokty či prořzlá ústa, což ze člověka hned nedělá neschopence, že. Může to být člověk, který umí vytvořit kus skutečné práce. Zastávce řekne, ať si takový člověk „udělá“ kurz na „něco jiného“, ale už si neuvědomuje, že na to „něco jiného“ není potřeba zase tolik lidí. Nebo že rodiče mají svého potomka přesvědčit, aby studoval obor, ve kterém bude mít vysoký příjem. Jenže každý jsme na něco jiného, všichni přece nemůžeme být VŠ a hlavně tento faktor se v čase mění. Takže jejich další rady?

Proč o tomto píší. Lidé chtějí jasná čísla. Chtějí, aby „ti na hoře“ konečně po letech dokázali analyzovat, pojmenovat a řešit běžné člověčí starosti. Chtějí, aby se s nimi jednalo na rovinu, nezištně a pro ně. To je jeden z důvodů, proč opadá obliba pravicových stran. Celý tento článek vznikl jako reakce komunikace s běžnými lidmi, ať se při volbách rozhodnou pro jakoukoli stranu. Ať se to líbí či nelíbí komukoli. Běžný člověk kašle na vzletná slova o demokracii, ekonomice a „co je správné“. Všechny teze jsou terminus technicus, jsou relativní.

Proto jsem si dal tu práci a chci zde popsat modelovou situaci. Oblast, která běžného člověka velice zajímá. Mamka, tatka, 2 děti školního věku. Příjem domácnosti 40 tisíc.

Možná si někdo řekne, to je dost, z toho rodina pěkně vyžije. Pokud nepřihlédneme k tomu, že ne každá rodina poskládá měsíčně dohromady takový příjem. Pojďme počítat měsíční náklady: 13 tisíc Kč nájem (nebo fond oprav) + služby (polovi-

na lidí žije v nájemním vztahu); 2400 Kč obědy (každý oběd každého člena domácnosti 30 Kč/den ve škole či závodním stravování, tj. 4x 20 prac. dní/měsíc x30; pro děti je důležité naučit se sociálním návykům); 12 tisíc Kč jídlo; 2 tisíce Kč telekomunikační služby (rodinný balíček pro volání a sms + internet doma); 2 tisíce Kč dítě/měsíc (kroužky, potřeby do školy, ošacení, dárky na vánoce, narozeniny, tábor, kapesné), 1650 Kč měsíční kupóny na MHD (v případě Brna 2x dospělý 550 Kč, dětský 2x 275 Kč – málokdo má na to koupit si cenově zvýhodněný roční). Jsme na cca 35 tisíc Kč. Nikdo není pojištěn, nikomu se nic nespokojí, v částkách není zahrnuto kulturní vyžití, udělat si radost... Takový příjem domácnosti nestačí ani na auto, ani na slušnou dovolenou. Většina výdajů v tomto náčrtu je poddimenzovaná, ve skutečnosti jsou vyšší. Přičtete skutečnost, že rodiče pracují na směny a doba strávená s dětmi se dramaticky snižuje. Na některých místech ČR se platí nájem nižší, avšak je zde nižší mzda. Co se tedy děje s dětmi, které žijí v domácnosti, ve které se každá koruna 5x obrátí v ruce? Šidí se jídlo (zastánci se pak diví, proč lidé kupují levné potraviny s obsahem masa 25%, dětem se tímto zakládá na budoucí zdravotní problémy, pak se zvyšují náklady na léčení/osobu); nedostávají kapesné, nenaučí se hospodařit; prázdniny tráví v místě bydliště, nedostává se prostředků na tábor či dovolenou; pestrost jejich mimoškolních aktivit a domácích pomůcek se blíží nule, tudíž se stěží naučí moderní tvořivosti, nerozvíjí se v nich všeobecný rozhled; a tak dále a tak dále.

Takto si vy, zastánci, představujete vyspělou společnost? Myslí si snad někdo, že takováto situace rodiče těší a že se nesnaží mít příjem vyšší? Zkusili jste si někdy takto žít? Za prospěšnou práci takto žít? Dělník je pro vás pól? Zkuste si jednou stoupnout před fabriku v době, kdy dělníci odcházejí domů a vysvětlit jim, jak se mají chovat. Běžný člověk, ani já, nemáme v tomto smyslu nic proti nikomu, jen nás mrzí, že na manuálně pracující takto pohlížíte, přestože z jejich práce žijete.

Pavel Valach

■ **OTROKEM NA ZKOUŠKU.** Saša Uhlová (1987), novinářka, absolventka studia romistiky na Univerzitě Karlově v Praze, vystřídala během půl roku pět mizerně placených zaměstnání. Třídila odpad, pracovala v drůbežárně, za pokladnou v supermarketu, v továrně na výrobu holičích strojků. Z drůbežárny odešla dřív, než měla v plánu, to se nedalo vydržet – hluk, zima, smrad, křik, hlad a žízeň, protože do porcovní drůbeže není možné vzít si jídlo a pít. Lidé tam přicházejí a brzo odcházejí. A v supermarketu měla směnu od jedné odpoledne do půl desáté večer, většinou končila v deset a děti už spaly. Ráno vstávala, odvedla děti do školky a do školy a do dalšího rána je neviděla. V továrně na žiletky jí vedoucí vyprávěla, že jí zbývaly na živobytí tři tisíce, když bylo jejímu dítěti rok a půl. Neměla funkční babičky a partnera. Hledala po kamarádech, ale komu světit malé dítě. Ale vyšli jí vstříc, mohla dělat na půl úvazku. Nyní pracuje již na plný úvazek, má nového přítele, který se k ní stěhuje a nebude se muset nikoho doprošovat. Takže hlavně svobodné matky jsou na tom velmi špatně. Jen jeden politik projevil zájem o její prožitky v uvedených zaměstnáních. Novinář dali najevo, že její reportáže jsou náboje v boji proti kapitalismu. *(Politici, kteří brojí proti zvyšování mezd v provozech, v nichž Uhlová pracovala, by si měli vyzkoušet takové práce, aby poznali skutečný život těch dole, že, pane Dlouhý!)*

■ **KOLONIZÁTOŘI A AFRICKÉ KVÓTY.** Šéfredaktor Lidových novin Istán Léko v článku v Lidových novinách 29. září 2017 napsal, že jeden významný český právník má nápad, jak spravedlivě rozdělit v rámci zemí Evropské unie obrovskou masu Afričanů plujících Středozemním mořem k vysněnému cíli. Šlo by o zavedení jiného systému kvót než ten, který se Brusel snaží vnutit státům Unie. Nejprve by měl vzniknout Svaz nekolonialistických států Unie, do něhož by vstoupily Česká republika, Slovensko, Polsko, Maďarsko, Rumunsko, Bulharsko, Slovinsko, Chorvatsko, pobaltské státy, Řecko a další. Svaz by navrhoval, aby předseda Evropské komise nařídil bývalým evropským koloniálním státům přijmout africké uprchlíky v přesném poměru k tomu, jak velké území v Africe kdysi ovládaly. Pomůckou by mohla být mapa Afriky z roku 1914. Nejvíce uprchlíků by měla přijmout Británie a Francie, následovaly by další státy – Německo, Portugalsko, Belgie, Itálie, Španělsko. A autor článku uvádí, že koloni-

zace Afriky způsobila velký rozvrat kontinentu a nesmírné škody a utrpení místního obyvatelstvu. Evropané tu vytvořili a udržovali mocenské struktury, které jim umožnily vytáhnout veškeré zisky do evropských center. Příčiny současné migrace statisíců Afričanů do Evropy jsou v bezohledném a dlouhodobém drancování a vysávání Afriky. Bylo by načase, aby kolonizátoři konečně splatili svůj historický dluh vůči nešťastné Africe a aby nás Evropská komise nechala s kvótami na pokoji.

■ **ZTRACENÍ V JAZYCE.** V pravidelné jazykové rubrice uveřejnily Lidové noviny 23. - 24. září 2017 setkání překladatelky Zory Freiové s pojmem „burgárna“. Pro rychlé občerstvení prý není česká obdoba. Čeština

STŘÍPKY O DNEŠKU

prý cizí slovo uchopí, očichá, opatří domácím pravopisem, obalí příponami, předponami, podrobí ohýbání, přivlastní si ho. Burgárna, pekárna, kavárna, cukrárna – také tam se prodává, konzumuje něco jedlého. Přípona –árna je místo, kde se něco vyrábí nebo distribuuje: továrna, kovárna, tiskárna, lékárna, moštárna, elektrárna, vodárna, skladuje či chová: lyžárna, kočárkárna, zastavárna, drůbežárna, králíkárna, nebo dělá: čítárna, kužárna, účtárna, plovárna, sušárna, čekárna, noclehárna, umývárna. Nespisovná jsou šaškárna, opičárna, lumpárna, snobárna, sviňárna *(celá strana by nestačila na zařazení mnoha událostí u nás i ve světě k těmto nespisovným)*. Autorka rubriky uvádí, že kousek od burgárny jsou kytíčkárna, ševcárna, holičárna, automechanikárna, řezníkárna. Spisovatel Josef Štefan Kubín byl odpůrcem slov s příponami -árna, -írna, považoval je za barbarské, nevzdělané, hnusné, tvořeniny nevkusné, obludy nečeské, vetřelce ohyzdné. Ale takových oblud je dnes v našem jazyce víc než dost, jen jsou jiného rázu. V Magazínu Pátek Lidových novin z konce září 2017 přidala pracovnice Ústavu pro jazyk český Akademie věd Jana Nová ještě pojmy rybárna, mlékárna, bagetárna, hamburgrárna, sušárna, čistírna, chladírna, kafírna a čajárna jako obměny slov kavárna, čajovna. Při zcela jiné úvaze ve Víkendů Dnes koncem srpna 2017 bylo uvedeno, že čeština se vyvíjela pod vlivem jiných jazyků a z němčiny, některá slova zdomácněla. A již v roce 1990 měla čeština asi tři tisíce anglicismů, hlavně v oblas-

ti sportu, populární hudby nebo počítačů. Běžně používána jsou slova víkend, šortky, gauč a též houlmesák-bezdomovec. Anglicismů je dnes asi pět tisíc. Chatovat neznamená být o víkendu na chatě, ale debatovat.

■ **VOLBY ANEB JEN KLID A NOHY V TEPLÉ.** To uvedl historik Vlastimil Vondruška v Mladé frontě Dnes 30. září 2017. Píše, že volební kampaň se řídí stejnými zásadami jako kterákoli jiná reklama. Jen naivní lidé mohou tvrdit, že politika je založena na myšlenkách a snaze pomáhat bližním. Podstatou reklamy je snaha prodat co nejvíce a na zboží vydělat. Důležité je, jaký obal dáme na zboží, co na ně napíšeme, co zatajíme a jak ho vychválíme. Stejně je tomu v předvolebním klání. Žádná strana nepřiznává, že vede kampaň proto, aby i další čtyři roky dostávala štědré příspěvky ze státní pokladny, aby její poslanci měli vysoké platy i tučné náhrady, aby mohla ovlivňovat obsazování lukrativních úřadů svými méně významnými členy z okresů a krajů, prostě aby se jako celek měla dobře. Autor poctivě sledoval řadu debat, četl články a dospěl k jistému zobecnění. Všechny spojuje základní myšlenkové dogma – jen já a má strana jsme čestní, chytří a jen my víme, co se má udělat a jak se to má udělat, zatímco všichni ostatní jsou šmahem nedůvěryhodní, přihlouplí a navrhuje jen samé kokotiny – lepší výraz autora nenapadl. Další společné dogma všem stranám společné je mesiášská teze o spáse voličů za předpokladu, že zvolíme právě a jen onoho politika. On prohlásí, že za 20 let vyrovnáme díky jeho bystrému politickému rozhodnutí mzdy s Německem, zastavíme globální oteplování a ženy či menšiny budou mít svá práva. Jako pamětník si pamatuje programy některých stran, které před 20 lety slibovaly totéž, co dneska, dokonce stejnými slogany, aniž cokoli z toho uskutečnily. Ale slibovat budou dál (velmi dobrá charakteristika volebních kampaní letos i v minulosti).

■ **PRÁVO NA SEBEURČENÍ JEN NĚKOMU?** To se zeptal sociolog Antonín Rašek v Právu 4. října 2017. Konstatuje, že těžko zmizí nacionální tendence v Katalánsku, Baskicku, Severním Irsku, Skotsku, na Ukrajině apod. Kdekdo je schopen akceptovat právo na sebeurčení kosovských Albánců, Tibetanů, Čechenců, Ujgurů, ale méně už zmíněných evropských národů nebo Kurdů a Palestinců *(viz „humanitární“ bomby na Bělehrad a vyvěšování tibetských vlajek a kultík dalajlámý, že, pánové Karle (ne) z Černinského paláce a Danieli Hermáne)*.

Karel Janiš

Cena Jihomoravského kraje novináři Bohumilu Hlaváčkovi

Obdržel ji na slavnostním shromáždění 6. listopadu 2017 spolu s dalšími oceněnými touto cenou na pokladě návrhu regionální rady Syndikátu novinářů jižní Moravy za dlouholetou činnost novináře. Reprezentoval výrazným způsobem a propagoval náš kraj a stále přispívá i dnes k jeho dobrému jménu zejména v oblasti kultury.

Bohumil Hlaváček začínal jako dopisovatel mládežnické Mladé fronty. Od roku 1957 působil v brněnské redakci ČTK na počátku 70. let minulého století a po celá devadesátá léta jako její vedoucí. Práce redaktora ČTK byla velmi náročná na čas, ale zejména na rozhodnutí, jak přicházející informace pokud možno okamžitě zařadit do zprávy ČTK jednou větou, několika větami nebo rozsáhlou zprávou. A ověřit jejich správnost, aby nebyla šfeena poplašná zpráva. Šlo často o nezáviděníhodné nervy. Snad se někdy najde zájemce, který vyhledá v archivu brněnské pobočky ČTK stovky jeho zpráv. Ale i v důchodu sleduje dění, píše o výročích významných osobností a událostí v kultuře. V tomto ohledu jsou i čtenáři občasnku Echo s nimi pravidelně seznamování.

Celoživotním zájmem Bohumila Hlaváčka je folklor. Od počátku 60. let spolupracoval s pořadateli Strážnického Mezinárodního folklorního festivalu, a to jako vedoucí tiskového střediska, člen řídicího výboru a programové rady. Byl i dramaturgem brněnské Valašského krúžku, spolupracoval i s brněnským Slováckým krúžkem, se Strážnickou cimbalovou muzikou i s dalšími soubory. V letech 2008-2013 byl členem redakční rady měsíčníku Folklor a krajské rady zájmové umělecké činnosti. Bohumil Hlaváček již obdržel Cenu Ferdinanda Boury za diplomovou práci „Tisková oprava“ ještě jako studující práv, stříbrnou medaili Masarykovy univerzity v Brně, prémii Českého literárního fondu, titul Zasloužilého pracovníka kultury a cenu města Brna 2007 za žurnalistiku a publicistiku. Byl a je stále aktivní

v regionální pobočce Syndikátu novinářů ČR, radí mladým novinářům, organizoval spolu s manželkou Ludmilou, také novinářkou, po dvacetileté mnoho společných akcí novinářského stavu – jen málokdy je o nich v médiích zmínka, pochopitelně, poněvadž „není místo“.

Jen těžko nalézt slova, jak ocenit působení Bohumila Hlaváčka. Dokázal překonat balvany stojící mu v cestě na počátku 70. let. Pracoval dál podle svého nejlepšího svědomí hledat a nacházet pravdivý obraz skutečnosti. Mnohokrát je třeba gratulovat ke krajské ceně, snad mohla být udělena dříve.

Karel Janiš

Foto Tibor Dávid.

Vzdělávání dětí cizinců v Jihomoravském kraji

Vzdělávání dětí cizinců v Jihomoravském kraji bylo obsahem brněnského setkání platformy integrace cizinců v tomto regionu.

Vedoucí Jihomoravského regionálního centra na podporu integrace cizinců Lenka Herčíková uvedla, že Centrum pravidelně žádají ředitelé škol z celého kraje o radu, jak začlenit cizince do kolektivu školy a jak ho vzdělávat, pokud má nedostatečnou znalost českého jazyka. Další důvod pro konání takových setkání je citelně chybějící přehledný souhrn informací o možnostech podpory školám a žákům-cizincům, který mohou využít ředitelé škol a výchovní poradci. To proto, aby se v této problematice zorientovali. Dotazy ředitelů mateřských, základních a středních škol, výchovných poradců, pracovníků pedagogicko-psychologických poradn a studentů pedagogických oborů zodpověděli zástupci úřadů, do jejichž pravomoci spadá vzdělávání dětí cizinců.

Ředitelka brněnské Základní školy a Mateřské školy ve Staňkově ulici Jana Hlaváčková prozradila tajemství úspěchu svěřeného zařízení: „V roce 2005 jsme otevřeli v naší ZŠ jazykovou přípravu českého jazyka pro děti ze zemí EU žijící na jižní Moravě. Postupně jsem zavedla nepovinný předmět češtinu pro cizince z třetích zemí. V rámci rozvojových programů ministerstva školství jsou na to dotace, každoročně o ně žádám a každoročně je dostávám. Nyní máme ve třídách naší základní školy 186 žáků-cizinců ze 48 států a v mateřské škole pětinu dětí-cizinců z celkového počtu 100 dětí,“ uvedla ředitelka Hlaváčková a pokračovala: „Od r. 2009 jsme se stali partnerem Jihomoravského regionálního centra na podporu integrace cizinců. Naše organizace tím vcelku prosperuje. Přesto nepříznivé je, že v jedné třídě je hodně dětí, z toho více než polovina žáků-cizinců z deseti i vícero států. Ke vzdělávání cizinců, kteří neumějí dobře česky, jsme sestavili metodickou „kuchařku“, jak na to. Je na webových stránkách NIDV na osvětovém krátkém videu Integrace žáků-cizinců do základních škol. K těmto metodickým materiálům mají přístup kolegové ze všech krajů ČR.“

V rámci školy jsme ve spolupráci s pedagogy prvního stupně vytvořili svou vlastní učebnici Čeština pro cizince a Soubor metodických listů. Že se osvědčují, svědčí např. skutečnost, že přišla k nám do třídy holčička z Guinea-Bissau a už za dva měsíce na mě volala: „Pani šiditelko, čeština je lechka,“ uzavřela Hlaváčková. Děti cizinců z desítek zemí se vyžívají mimo výuku ve společném školním kulturním souboru Paprsek, který vystupuje např. při Erbovních slavnostech v Brně-Králově Poli.

(vž)

OTEVŘELI PAMÁTNÍK INTERNAČNÍHO TÁBORA SVATOBOŘICE

Památník a muzeum někdejšího internačního tábora otevřeli 7. 10. ve Svatobořicích na Hodonínsku.

Ve slovácké obci Svatobořice na Hodonínsku byl za 2. světové války internační tábor, ve kterém němečtí okupanti nuceně drželi rodinné příslušníky každého, o kom zjistili, že bojuje kdekoli ve světě v zahraniční armádě proti Hitlerovi, fašistickému Německu a jeho spojencům. V letech 1942 až 1945 zde nacisté věznili desetitisíce protektorátních občanů nespolehlivých vůči říši. Stovky z nich internaci nepřežily.

Mnoho let se protifašistické aktivisté, legionáři, někteří občané Svatobořice a rodáci s podporou dříve zde vězněných osob snažili vybudovat při internačním táboře (v areálu několika firem) důstojný pomník lidským obětím. Mezi nimi též bývalý starostavé Jiří Kyněra či Ing. Mgr. František Měchura. Ale především rodák obce, spisovatel a badatel zabývající se obdobím I. a II. světové války z pohledu dějin obce Svatobořice a zapojení jejich ob-

čanů, JUDr. Jan Kux. Roky též prosazoval na různých úrovních za pomoci místních i přespolních vybudování důstojného místa pro pamětní sošku trpící ženy od akad. sochaře Pelikána (osobní dar obci již z roku 1966) a pro desítky dalších předmětů i sepsaných vzpomínek, upomínajících na život vězňů v internačním táboře.

Význam památníku je více než regionální. Chce být místem návštěv školáků, konání přednášek, možná i konferencí. Měl by žít činný život tak, jako je tomu u jeho trochu významnějších a známějších objektů a již zaběhnutých muzeí, jako jsou Lidice, Ležáky či Javoříčko.

Slavnost za účasti představitelů Českého svazu bojovníků za svobodu, Jihomoravského kraje, radnic Svatobořic - Místřina i Kyjova vyvrcholila v kulturním domě koncertem Requiem od W. A. Mozarta v podání Smíšeného pěveckého sboru Carmina Vocom se sbormistrem Mario Kudelou.

(vž)

VYŠLY NOVÉ UČEBNICE DĚJEPISU PRO STŘEDNÍ ŠKOLY

Karel JANIŠ

Jde o učebnici Dějiny 19. století, Světové dějiny a dějiny českých zemí „dlouhého“ 19. století. Jde o druhý díl učebnicové řady k výuce dějepisu na středních školách. Řada postupně pokryje celý obsah výuky dějepisu od období pravěku až po nejnovější dějiny.

Tento díl se věnuje období tzv. dlouhého 19. století, od druhé poloviny 18. století do předvečera první světové války. V učebnici jsou především texty uvádějící klíčové dlouhodobé jevy a změny, které ve sledovaném období přetvářely tradiční společnost ve společnost moderní. K tomu slouží tématické sondy, které se věnují procesům, jevům jako jsou sekularizace, urbanizace, politická liberalizace, antisemitismus, imperialismus atd. Jde o procesy, které hluboce ovlivnily 20. století. Velký prostor je věnován evropským, resp. světovým dějinám ve snaze zasadit vývoj českých zemí do širších souvislostí. Text učebnice nezapomíná na fakt, že jde o interpretaci minulého a že v demokratické společnosti existuje víc pohledů na minulost.

Mezi základní podkapitoly řazené podle posloupnosti událostí jsou vloženy tématické sondy, které vlivem dlouhodobého charakteru sledovaných jevů tuto posloupnost překračují. V pěti tématických celcích jsou v úvodu každého z nich zařazeny dějepisné mapy a časová mapa vztahující se k danému období. V závěru učebnice je Historická čítanka, v níž jde o souhrn komentovaných přepisů částí dokumentů, které jsou zásadní pro dějiny „dlouhého“ 19. století. Jsou uvedeny např. Prohlášení nezávislosti USA z r. 1776, Deklarace práv člověka a občana z r. 1789, Smlouva o Svaté alianci z r. 1815, Zákon o zrušení poddanství ze 7. září 1848, František Palacký: Psaní do Frankfurtu z 11. dubna 1848, Manifest Komunistické strany z 21. února 1848, Encyklika Rerum novarum z 15. května 1891, Provolání Pařížské komuny k pařížskému lidu z dubna 1871, Prohlášení k osvobození otroků z r. 1862, T. G. Masaryk: Naše nynější krize, stať z r. 1895 atd.

Texty výňatků z dokumentů vhodně doplňují výklad událostí. Uvedené dokumenty většinou v úplném znění, již v minulosti vycházely, ale nikoliv jako součást učebnic, ale jako samostatné publikace, o jejichž vydání věděli pochopitelně profesionální historici, ale nikoliv běžní uživatelé učebnic dějepisu.

Podobným způsobem vyšla učebnice Moderní dějiny, Světové a české dějiny 20. století a prvního desetiletí 21. století. Tato učebnice je sestavena stejným způsobem jako Dějiny 19. století. Velmi potřebné je již úvodní pojednání Histori-

kovo řemeslo s objasněním postupu práce historika při zpracování minulých dějů a jejich předání veřejnosti.

V pěti tématických celcích jde o tyto: První světová válka a nová Evropa, Meziwaréčné období, Druhá světová válka, Rozdělený svět, Nejnovější dějiny – v tomto celku jde o události po roce 1989 včetně úvahy Možný vývoj. Takže plačky, které slzely nad tím, že učitelé dějepisu končí při vyučování rokem 1945, mají nyní možnost utřít si oči kapesníkem. Mají i k dispozici pojednání dovedené téměř do dnešních dnů. A skupině dnešních vykladačů jedině správného výkladu minulosti, těm různým padělatelům minulosti, bych doporučil, aby se zamysleli, pokud by to vůbec bylo na jejich úrovni, přečíst si Historickou čítanku. Jsou v ní opět výňatky z dokumentů: 14 bodů prezidenta Wilsona, Zákon o zřízení samostatného státu československého, Martinská deklarace, vše z roku 1918, V. I. Lenin, Úkoly revoluce ze září 1917, Operační rozkaz NKVD SSSR z července 1937, Norimberské zákony z r. 1935, Mnichovská dohoda 1938, Pakt Molotov-Ribbentrop 1939, Deklarace Spojených národů 1942, Dekret

prezidenta republiky č. 33/1945 Sb. o úpravě čs. občanství osob národnosti německé a maďarské, Projev W. Churchilla ve Fultonu 1946, Projev státního tajemníka G. C. Marshalla 1947, Košický vládní program 1945, Ústava 9. května 1948, Projev N. S. Chruščova na XX. sjezdu KSSS 1956, tzv. zvací dopis 1968, Prohlášení Charty 77, Ústava České republiky 1992, Pařížská charta pro novou Evropu z roku 1990, Zpráva o stavu Unie 2002, Holokaust – rozhovor s Martou Kottovou, Politická perzekuce 50. let – rozhovor s dvěma postiženými.

Podobně jako v učebnici Dějiny 19. století jsou dokumenty v Historické čítance komentovány v pojetí dnešní doby. Ale jde o to, že čtenáři dospělí i studenti mají možnost seznámit se s dokumenty a uvědomit si, že vůbec takové existují. Možná si někteří z nich vyhledají jejich úplné texty.

Autory obou učebnic jsou mladí historici, vystudovaní po listopadu, obdrželi tituly Mgr. a většinou Oi Ph.D. s odevzdanou dizertační prací. Zavanul nový vítr tak, jak bývá po zásadních změnách ve společenském životě zvykem, po roce 1918, 1945 a nyní po roce 1989.

Čínská iniciativa JEDEN PÁS, JEDNA STEZKA

Byla vyhlášena čínským prezidentem v roce 2013 a zahrnuje pozemní Ekonomický pás Hedvábné stezky a Námořní Hedvábnou stezku 21. století. Jejím cílem je zřízení obchodní a infrastrukturní sítě spojující Asii s Evropou a Afrikou podél starých obchodních cest na podkladě míru a spolupráce, otevřenosti, vzájemného učení se a společných výhod.

Iniciativa je odpovědí na finanční krizi v roce 2008, kdy svět potřeboval otevřenější globální politiku. Iniciativa již získala podporu více než 100 zemí a mezinárodních organizací a z nich již více než 40 podepsalo s Čínou dohody o spolupráci. Iniciativa se stala součástí usnesení a úředních dokumentů orgánů OSN a Fóra pro asijskou ekonomickou spolupráci. Řada významných projektů z oblasti dopravy, energetiky a komunikací se za tři roky dočkala pokroku, např. čínsko-pákistánský hospodářský koridor, železnice China Railway Express do Evropy. Čína již investovala víc než 50 miliard amerických dolarů, vybudovala celkem 56 zón hospodářské a obchodní spolupráce a vytvořila 180000 místních pracovních míst. Čína vyčlenila 40 miliard dolarů do Fondu Nové Hedvábné stezky a v roce 2015 založila Asijskou banku pro investice do infrastruktury v Asii. Počet členů banky se zvýšil na 70.

Čína v rámci iniciativy Jeden pás, jedna cesta prosazuje také šest hospodářských koridorů: Euroasijský pozemní most, Čína-Mongolsko-Rusko, Čína-střední Asie-západní Asie, Čína-Indočínský poloostrov, Čína-Pákistán, Bangladéš-Čína-Indie-Myanmar. Těchto šest koridorů společně utvoří obchodní a dopravní síť celou Eurasií a položí základy pro regionální a nadregionální rozvojové plány.

Uvedená iniciativa klade důraz na sblížení mezi národy. Čínský prezident v projevu v červnu 2016 v Taškentu vyzval k vybudování zelené, zdravé, inteligentní a mírové Nové Hedvábné stezky. Byla to Čína, která s touto myšlenkou vystoupila a nyní patří všem zemím, aby z ní měly výhody a prospěch.

Naše sdělovací prostředky až na výjimky tato iniciativa vcelku nezajímá. Je celá řada politiků a političek, která slyší-li slovo Čína, hovoří o porušování lidských práv v Číně a nevybírají slova k odsouzení prezidenta republiky, který se vyslovil pro potřebu dobrých vztahů s Čínou.

Karel Janiš

aneb co přinesla brněnská kulturní scéna v říjnu a listopadu

Janáčkova opera na scéně Mahenovy činohry premiérovala (20. X.) v režii Madgaleny Švecové za řízení Ondřeje Olose dvou-aktovou operu Nápoj lásky Gaetana Donizettiho. Jde o jednoduchý příběh lásky, ohrožované chudobou hlavního hrdiny. Aby získal peníze na čarovný nápoj k okouzlení své vysněné děvy dá se naverbovat k vojsku. Nečekaným dědictvím se stane žádoucím ženichem a je z vojny vyplacen. Příběh prošel pery několika dramatických autorů. Na počátku byla italská hra Čarovný nápoj od Silvia Malaperty, publikovaná ve francouzské adaptaci v roce 1830 Stendhalem v Revue de Paris.

Hra se odehrávala v 18. století ve francouzském Baskicku a Stendhala zaujala. Jako Napoleonův důstojník v ní viděl kontrast mezi nucenou vojenskou službou královskému předrevolučnímu Starému režimu a službou francouzské republiky, motivovanou ideály svobody. Na rozdíl od něj byl Donizetti ušetřen vojenské služby v Italy nenáviděném Rakousku bohatou ženou, která za něj zaplatila, aby se vyhnul povolání do armády, stejně jako hrdina Nápoje lásky. Stendhalovy romány se stále čtou a Donizettiho Nápoj lásky se hraje dodnes. Potud k genezi opery. Režisérka zasazuje děj do Itálie 40. let 20. století, jako příběh z natáčení jednoho šestákového filmu, které římské filmové studio Cinecitta produkovalo za Mussoliniho éry. Jednoduché šestákové filmové komedie měly bavit a odvádět pozornost veřejnosti od kruté a smutné válečné reality, stejně jako v nacistickém Německu. V 18. století příběh odpovídal realitě, ale v Mussoliniho Itálii by hrdina, vyhýbající se vojenské službě, skončil v koncentráku na Liparských ostrovech, v době války před popravicí četou. Nejde jen o ahistorický přístup k době kam režisérka příběh situovala. Platí axiom – válku si pamatují 3 generace – ti co ji prožili, jejich děti a vnuci. Ti co se narodili později si ji musí zopakovat. Zasazování selanky do Mussoliniho válečné Itálie u generací diváků vzdálených od 2. světové války vytváří falešný dojem bezpečí. Generace jež nepoznala válku pak musí umírat, stejně jako Italové co umírali v Habeši, v Libyi a na přístupech ke Kavkazu odkud se málokdo vrátil.

Balet Národního divadla Brno premiéruje (24. XI.) Bernsteinovu West Side Story v choreografii Mária Radačovského. Místo konání - pavilon P na brněnském výstavišti umožní rozlet scénografovi Marku Hollému, kostýmní výtvarnici Alexandře Gruskové a celému tvůrčímu týmu v obsazení all stars. Pavilon P své problematické akustické kvality snad vyrovná ozvučením, určité vizuálně exkluzivním prostorem a kapacitou 1000 míst. Je tedy se na co těšit.

Mahenova činohra na své scéně premiéruje (25. XI.) Homérovu Odysseu v dramatizaci Martina Františáka a v režii mladé německé režisérky Julie Wissert. Jde o česko-německý projekt a dle anotace tvůrců se jedná o odpověď Mahenovy činohry na současnou krizi evropské identity a návrat na jevišti k evropským kořenům. V případě Odyssey se nemusíme navracet k evropským kořenům stačí se navrátit k domácím kořenům. Hrdinové podobní homérským chodili po těchže místech po nichž chodíme i dnes. V 8. století před naším letopočtem žili profesionální bo-

jovníci na obřanském Hradisku, na líšeňském hradisku Staré Zámky, zanechali svou zbroj, jako obětinu v Býčí Skále. Vybudovali nedobytné hradisko pod vrcholem Výhonu na Cézavách nad Blučinou, posvátný chrám doby bronzové velmi podobný chrámům Středozeří. Jezdili na bojiště stejnými vozy a se stejnou výzbrojí jako hrdinové Homérovi s rozdílem, že jejich hrdinské skutky nikdo nezaznamenal. Dnes na místě krvavých obětí a bojů jsou vinice rodící kvalitní červené víno. Vinaři v nadsázce tvrdí – kvalita vína pochází z krve 102 lidských obětí nalezených na Cézavách. Odyssea se mohla odehrát tam nebo na výše jmenovaných lokalitách. Tam všude jsou naše společné evropské kořeny.

Městské divadlo na Činoherní scéně premiérovalo (4. XI.) hru Rolanda Schimmelpfenniga Žena z dřívějšíka. Autor ověnčený německými divadelními cenami má pozoruhodnou genezi. Po maturitě pracoval jako korektor v německo-tureckém měsíčníku v Istanbulu. V roce 1990 se vrátil do Německa a začal studovat činoherní režii a od roku 1996 je autorem na volné noze. Cestuje do USA, na Kubu a jako nejhranější německý autor je vedle Německa uváděn od Číny po Chile. Hrou Žena z dřívějšíka odkazuje na Médeu což vyvolává souvislost s inscenací činohry Národního divadla Kočičí bažina irské autorky, kde je rovněž vzorem Médea, a výzvou pro mladou režisérku Alžbětu Burianovou a mladý inscenační tým složený z nových členů divadla.

HaDivadlo premiérovalo (16. X.) pozdní Ibsenovo drama Eyolf. Příběh malého mrzáčka, který se nešťastnou

náhodou utopí je poznamenán autorovými životními traumaty, kalvinistickou otázkou hříchu, viny a předurčením.

Divadelní studio V po zářijové premiéře uvádí (12. XI.) jednoaktovku Jordi Galcerána Grönholmova Metoda. Návštěvník festivalu španělských filmů La Película si pamatuje otřesný film Metoda o destruktivních metodách nábory nového řídicího pracovníka pro nadnárodní společnost v podmínkách vysoké španělské nezaměstnanosti. Režisér Marcelo Piñeyro ho natočil roku 2005 podle Galceránovy hry. Dramatik, scénarista, a autor knih je Katalánc a určitě bude mít v budoucnu co říct k situaci své země.

Scéna divadelní fakulty JAMU studio Marta reprizuje (27. XI.) Komedie o umučení a slavném vzkříšení Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista podle podkrkonošských sousedských pašijových her 18. a 19. století. Divák pamětník bude srovnávat s relativně nedávnou inscenací Městského divadla a legendárním představením Mahenky 60. let. Nebude o zážitek ochuzen díky režii zkušeného Ivo Krobota, scéně Rostislava Pospíšila a hudbě Zdeňka Kluky.

Hudebně dramatická laboratoř JAMU Divadlo na Orlí premiéruje (25. XI.) operu Carla Orffa Chytráčka. Autor známý posluchači spíš kantátou Carmina Burana vyšel z příběhu pohádky bratří Grimmů, kdy žena přelstí muže svou důvtipností. Konkurencí Jamáků je současná pražská Nekvasilova inscenace v Národním divadle.

/V-zh/

Ilustrační foto Tibor Dávid.

aneb co lze vidět v galeriích a muzeích

Moravská galerie uvádí po problematických projektech do března svou pravidelnou každoroční výstavu, jejíž kvalita je ověřena Památníkem národního písemnictví v Praze. Jde o 52. ročník soutěže Nejkrásnější české knihy 2016, pořádané letos zjara Památníkem národního písemnictví v letohrádku Hvězda. Porota, poprvé v mezinárodním obsazení, vybírala z 250 přihlášených knih ocenění pro sedm kategorií - za nejlepší grafické, polygrafické a ilustrační zpracování. Divák má možnost vidět vítězné tituly jako TABOOK BEDEKR nakladatelství Baobab v kategorii odborné literatury, z kategorie dětské knihy Hafanova dobrodružství, z kategorie knih o výtvarném umění StArt - sport jako symbol ve výtvarném umění nebo katalog RGB3D vydaný Galeríí Zdeněk Sklenář a další řadu pozoruhodných knih a katalogů, včetně katalogu autorů letošního vizuálního stylu Štěpána Marka a Jaromíra Skácela. Výstava je umístěna v knihovně Moravské galerie, přeměněné vedle původního účelu - knihovny - na půjčovnu výtvarných děl. Vzniká otázka smyslu přestavby knihovny na půjčovnu, plně závislou na zájmu publika. Bývalá střední vrstva, zajímavější se o umění, zestárla a je pauperizovaná. Těžko najde peníze na výpůjčky a zájem dalších návštěvníků je velká neznámá. Vizuálně impozantní je úprava regálů příruční knihovny, sahající až ke stropu. Pro všechny jsou však riskantní vysoké schody ke knihám v příručce, umístěným v nejvyšším regále až u stropu. Bude zajímavé, kdo bude platit za možný úraz. Zda to nebude záminkou ke zrušení knihovny vedením MG, jak v minulosti uváděla neověřená zpráva z uměnovědných kuloárů. Pak by se vedení MG zařadilo do „čestné“ řady počínaje svou inkvizicí a konče totalitními režimy.

Moravské zemské muzeum v Paláci šlechticů vystavuje do 30. XI. obrazy žijící legendy ukrajinského umění Ivana Marchuka. Jde o národního umělce Ukrajiny, držitele Národní ceny Tarasa Ševčenko, čestného občana Kyjeva a Tarnopolu, člena Zlaté gildy Mezinárodní akademie současného umění v Římě. Jednaosmdesátiletý umělec prošel styly od naivismu, realismu, hyperrealismu k abstrakci a surrealismu až po jeho vlastní specifický styl plontanizmus, jazykově odvozený od hovorového ukrajinského plontat, t. j. plést nebo proplétat. Technicky se jedná o propojení tenkých barevných čar v různých úhlech, vytvářejících efekt záře a objemu. Jeho obrazy mají atmosféru neklidu a tajemství, zesilující účinek filosofických témat jež vyhledává. Výstava je mimořádnou událostí kontrastující se současnými trendy postmodernismu a následujícími postismy.

Muzeum města Brna uvádí na Špilberku novou výstavu Kouzelný svět počítačových her. Vychází tak vstříc současnému trendu virtuálního světa, kde část mladé generace tráví čas. Nejde o počet životů postavíček nebo sestřelených letadel. Mimo chodem, počítačové herní letecké kokpity 90. let byly v dětství inspirací pro dnešní špičkové piloty. Téměř se podobaly skutečným kokpitům. Na Špilberku však jde o estetickou kultivaci počítačové generace. Toho jsou si vědomy v této oblasti

působící autorské týmy a vytvářejí hry nápaditě výtvarně řešené kde, vedle hry samé, hraje klíčovou roli originální vizuální stránka. Autoři jsou často profesionální výtvarní umělci a při tvorbě uplatňují postupy jako při vzniku uměleckého díla. K vidění jsou náčrtý, studie a prostorové modely a z nich vycházející i program pro děti. Mladá a nejmladší generace má tak možnost hravou formou získávat estetické cítění. Jejich dědové se k němu museli těžce propracovávat prostřednictvím výstav a uměnovědných knih.

Ilustrační foto Tibor Dávid.

Dům umění města Brna v Domě pánů z Kunštátu do konce prosince uvádí novou výstavu polských umělců, nazvanou Je to tak, jak se vám to zdá. Polsko mělo ve 20. století v umění svou specifickou cestu. První diskontinuitu vývoje připravili nacisté. Cíleným vybíjením polské inteligence se snažili polský národ dekapitovat. Po válce si Poláci znovu budovali uměleckou generaci, vytvářející národní umění, a otvírali se všem novým proudům. Světového ohlasu dosáhli např. v hudbě, nejméně ideologicky postižitelně. Poválečná etapa vnucené sorely měla vliv hlavně v architektuře na vzhledu z trosek horečně budovaných měst. Ve výtvarnictví byla na rozdíl od nás rychle opuštěna a v Polsku vládla umělecká svoboda, již jsme Polákům vždy záviděli v uměleckém i politickém prostoru. Výstavu uvozuje citát z programu: „V Kunštátu vystavují etablovaní polští umělci střední generace. Jejich tvorba se pohybuje v intencích křehké abstrakce a jemných asociativních prvků skutečnosti. Odkazuje ke snovým prvkům, vzbuzujícím otázky po charakteru reality“.

Technické muzeum Brno uvádí výstavu nazvanou Káva Lamplota – prvotřídní kvalita! Generace, jež z doslechu znala první republiku, věděla o babičkách nakupujících na České u Lamploty. Bylo to naproti Stopkům a dnes jsou tam sportovní potřeby. Před obchodem jako živá reklama stál černochoch, na kterého se všichni chodili dívat. Sympatického mulata, přistavního dělníka, objevil Lamplota v docích v Marseille a naučil ho česky. Hlásil se k němu i Vladimír Menšík ve svých neopakovatelných vystoupeních. Na otázku z publika jak přišel ke své napůl habešské vizáži odpovídal: Prababíčka se zapomněla s fešným černochem od Lamploty. Fascinující příběh obchodu s kávou a podnikatele co se vypracoval začíná v roce 1902 na brněnském Obilním trhu v malém obchůdku. Končí vlastní Lamplotovou pražírnou, továrnou na výrobu kávovarů, pražicích strojů, kávomlýnků a potřeb pro živnost i domácnost. Ve výrobě uplatnil mnohé své technické inovace. Nejvýznamnějším patentem bylo galvanické oboustranné pokovování plechů, použitých při výrobě. Zařadil se tak mezi významné české vynálezce, jako byli např. František Křížík a Josef Soušek. Vše najdete do února na výstavě postihující i Lamplotovu práci pro společnost. V rodných Letovicích postavil koupaliště padesátku, v ČSR by se padesátky tehdy daly spočítat na prstech, a penzion kam jezdili i herci Ladislav Pešek a Věra Ferbasová.

/vp-zh/

VYSTAVILI NEOLITICKOU VENUŠI Z HLUBOKÝCH MAŠŮVEK

Archeologický ústav Historického muzea prezentuje od 11. října do 5. listopadu v Dietrichsteinském paláci na Zelném trhu 8 svoje top-nálezy v rámci oslav 200 let služby Moravského zemského muzea (MZM) v Brně moravské kultury a vědě.

Vystavené exponáty obsahují například vitrínu se známou plastikou **venuše z Hlubokých Mašůvek** (kultura s moravskou malovanou keramikou IIa z období let 4050 – 3850 př. n. l.) Bez její fotografie se do neobejde žádná významnější publikace o mladší době kamenné. Neolitické „venuše“ patří do skupiny kultovních předmětů spojených s duchovním životem pravěkých lidí jako ukázka pravěkého umění. Dále **bronzovou stylizovanou plastiku koně** z výbavy žárového hrobu nalezeného v r. 1885 v Brně - Obřanech. Jde o kulturu středodunajských popelníkových polí, pozdní dobu bronzovou (z let 1000-800 př. n. l.). Odborníci říkají, že je to evropský unikát z hlediska uměleckého ztvárnění zvířecí plastiky. Ze stejného období je **bronzová náhlenice** z Kuřimi u Brna jako součást ochranné zbroje. V českých zemích je to jediný doklad tohoto druhu zbroje z doby bronzové. K vidění je dále **bronzová vytepávaná mísa s perličkovitým okrajem a plastickými ornamenty slunečních motivů a vodních ptáků** z Horákova (okr. Brno-venkov) – Horákovská kultura je starší doba železná (650-600 př. n. l.). Pozornost poutá též **vitřina s konvicí z pohřebiště**

v Brně - Maloměřicích z poloviny 3. století př. n. l. A k tomu **soubor bronzových kování**, původně aplikovaných na dřevěné nádoby. Byl vyzvednut na keltském pohřebišti, porušeném stavbou vlakového nákladního nádraží v roce 1941. Nález lze označit za jedno z nejkrásnějších a nejvýznamnějších mistrovských děl keltského umění, který nepochybně hrál důležitou roli při obřadech či mystériích.

Když vzniklo v r. 1817 Františkov muzeum (dnes MZM), byly středem jeho zájmu hlavně obory přírodovědné. Přesto již tehdy získalo darem několik předmětů archeologických, které byly ovšem vystaveny jako „starožitné kuriozity.“ Ještě v roce 1858 stačila pro archeologickou sbírku jediná malá vitřina s asi padesáti archeologickými artefakty. Zájem o nejstarší minulost významně vzrostl ve druhé polovině 19. století, kdy byl spojen se jmény Jindřicha Wankela, Karla Jaroslava Mašky, Martina Kříže a řady dalších. Před 2. světovou válkou zabírala pravěká expozice jedenáct výstavních sálů, v nichž bylo k vidění na 250 000 předmětů ze všech archeologických kultur zastoupených na Moravě. Byl to veřejnosti přístupný depozitář. Po válce přibýly rozsáhlé soubory konfiskátů, především sbírek německých archeologů a sbírka antiky. Nová expozice, otevřená hned v roce 1945, měla již výběrový ráz a historické ladění.

Ilustrační foto archiv MZM Brno.

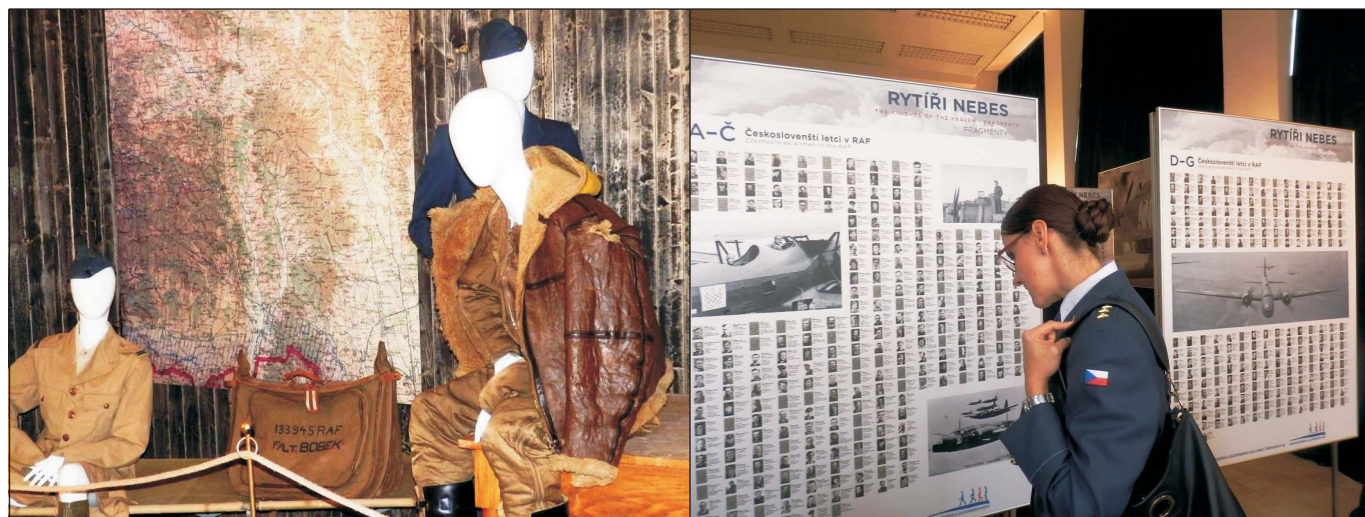
Když byl v roce 1991 po rekonstrukci otevřen Dietrichsteinský palác, byly v prostorách celého jednoho patra otevřeny tři nové archeologické expozice – Pravěk Moravy, Velká Morava a o tři roky později (1994) Moravská vesnice ve středověku. Do chodu oddělení v letech 1991–1996 nepříznivě zasáhly církevní restituční, v jejichž důsledku muzeum navracelo řádu kapucínů budovy s depozitáři a sbírky se musely narychlo stěhovat do nevhodných prostor pronajatých mimo Brno. Obtížné provizorium skončilo až koncem milénia, když muzeum roku 1999 získalo objekty bývalých kasáren v Rebešovicích. Dnes je tamní depozitář moderně vybaven, laboratoř Archeologického ústavu lze označit za jedno ze špičkových moravských konzervátorských pracovišť. Zatím poslední zásadní změna ve vývoji Archeologického ústavu bylo v roce 2013 zřízení samostatného Centra slovanské archeologie se sídlem v Uherském Hradišti, které spravuje nálezy fond raného středověku Starého Města a okolí. Dnes jsou v péči Archeologického ústavu MZM sbírkové předměty od mladší doby kamenné (neolitu) až po období vrcholného středověku. Mezi nimi vyniká řada unikátních nálezů nevyčíslitelné historické hodnoty.

(vž)

RYTÍŘI NEBES

– tak si říkali váleční piloti a takový název má i výstava, která je k vidění do konce října v pavilonu Morava brněnského výstaviště. Ukazuje průběh bojové činnosti čs. letců ve 2. světové válce a co je zvláště cenné i abecedně seřazený seznam příslušníků čs. letectva v zahraničním odboji včetně fotografií a základních údajů. Poté se přestěhuje do brněnského Technického muzea. Její autor při vernisáži sdělil, že výstava pak poputuje Prahu a dalších měst doma i v zahraničí. Vedle řady jiných osobností se zahájení zúčastnil i poslední u nás žijící čs. druhoválečný stíhací pilot genmjr. Emil Boček.

Tibor DÁVID (text i foto)

Naši listopadoví oslavenci

Slavit budou mladice Iva **KRIŠOVÁ** a mladíci, co ani Kristova léta ještě nepokořili - Robert **DEIRETSBACHER**, Stanislav **NAVRÁTIL**, Matěj **ŠKOVRAŇ**.

Zdeněk **NÁDENÍČEK** se opět přiblížil zaslouženému důchodu. Jsou ovšem i takoví, kteří odmítají důchod i přes dosažený věk, jako **Tibor DÁVID**.

Ti trochu starší by nejraději na přibývajících léta zapomněli:

František **BRŮŽEK**, Leopold **ZÁBRŠ**, Jaroslava **URBÁNKOVÁ**, Jan **WERDA**, Marie **CIGÁNKOVÁ**, Františka **STŘÍŽOVÁ**, Marie **SAMKOVÁ**, Marta **PAWLASOVÁ**, Anna **ŠTOFANOVÁ**, Anna **FORMÁNKOVÁ**, Karel **KOPEČEK**, JUDr. Milada **VÁŇOVÁ**, Vlasta **MIKŠÍČKOVÁ**, Jaroslav **KLÍMA**, Nina **JAHOODOVÁ**, Olga **KORPASOVÁ**, Jitka **VESELÁ**, Jaroslav **KOPECKÝ**, Jaromír **JUKL**, Zdeňka **HORŇÁKOVÁ**, Marie **VYHNALÍKOVÁ**, Jana **BRODECKÁ**, Josef **KOCMAN**, Anna **MARŠÁLKOVÁ**, Emil **PETRŽELA**, Emil **SVATOŠ**.

Všem našim oslavencům děkujeme za práci pro sociálně spravedlivou společnost a do dalších let přejeme zejména pevné zdraví a hodně spokojenosti! **ZO (MO) KSČM, LKŽ Dobromysl a redakce ECHO.**

P.S. - Nezbláznili jsme se, jen nesmíme prozrazovat vaše pečlivě strážené údaje, které by někdo mohl zneužít. Nezbývá, než se pod hrozbou likvidačních pokut podříditi.

Před rokem z našeho šiku odešel navždy soudruh RSDr. Milan Chalupa. Ti, kdo jej uchovávají v paměti, porozumí. Nezapomínáme na Tebe, Milane, jsi stále s námi.

ZO 1515 Královo Pole

ZOO zachraňuje zvířátka

Záchranná stanice pro volně žijící živočichy, kterou Zoo Brno provozuje v Jinačovicích, se s blížící zimou připravuje na období zvýšeného výskytu záletů netopýrů do lidských obydlí. V těchto dnech lidé často kontaktují stanici kvůli nálezům ježků. Právě ježci a netopýři patří mezi zvířata, o které záchranná stanice pečuje nejčastěji.

„Pokud netopýři zaletí do Vašeho obydlí, je potřeba neprodleně kontaktovat záchrannou stanici, která poskytne rady, jak postupovat. Každá okolnost vyžaduje jiný přístup a je potřeba ji posoudit individuálně,“ radí vedoucí ZS v Jinačovicích Radek Fíček. Totéž platí pro nálezy ježků, kteří se pohybují ve dne mimo svůj úkryt, nebo pokud dojde ke zničení ježčí skrýše. Nyní pečují stanice o jednoho netopýra a 16 ježků. Vyšší čísla zaměstnanci očekávají až s příchodem mrazů.

Záchranná stanice v Jinačovicích letos měla zatím 117 zásahů a přijala 192 zvířat z oblasti Kuřimska a Rosicka. Pohotovostní nonstop telefon je: 702 137 837. Národní síť záchranných stanic je na webových stránkách Zvíře v nouzi (www.zvirevnouzi.cz).

Významný představitel našeho dělnického, komunistického a odborového hnutí, politik a státník Antonín Zápotocký zemřel 13. listopadu 1957.

Skončil život rodáka ze Zákolan, kde se 19. prosince 1884 narodil v rodině krejčího a jednoho z průkopníků socialismu v našich zemích Ladislava Zápotockého. Vyučil se kameníkem a aktivně se zúčastnil politického života. Jako přední představitel marxistické levice v sociální demokracii byl účastníkem II. kongresu Kominterny, prosincové generální stávky 1920, spoluzakladatelem KSČ, poslancem Národního shromáždění a od V. sjezdu KSČ 1929 členem ÚV KSČ a jeho politického byra.

Po návratu z koncentračního tábora Sachsenhausen-Oranienburg byl postupně předsedou ÚRO, předsedou vlády a prezidentem republiky. Pronesl desítky projevů v těchto funkcích, které byly vydány ve sbornících. Nesl však i velkou odpovědnost za politické procesy v 50. letech

spolu s dalšími členy tehdejšího vedení KSČ. Postupné rehabilitace odsouzených v procesech a distance KSČ od procesů v roce 1963 a 1971 se nedařilo.

Podle přání těch, jimž vyprávěl o dělnickém hnutí, vydal několik románů. Vstanou noví bojovníci (1948), Bouřlivý rok (1949), Rudá záře nad Kladnem (1951), Rozbřesk (1956), Barunka (1960). Právem se řadil ke spisovatelům a byl aktivním účastníkem jejich setkání, shromáždění a vždy jim „promlouval do duše“.

Po listopadu 1989 je Antonín Zápotocký terčem znevažování a odsouvání do zapomnění. Jeho socha před budovou ROH v Praze byla odstraněna a z nepochopitelných důvodů je tam nyní socha Winstona Churchilla. U nás je nyní všechno možné.

Karel Janiš

Žijí v našich vzpomínkách

10 let člen ZO KSČM 0425 Brno-střed soudruh **Ing. Miloslav Šíkula**, člen ideově-teoretické sekce a politické sekce MěV KSČM. Jako ekonom napsal v minulých ročnících občasníku Echo řadu statí o rozvoji naší vlasti i města Brna. Není od věci se k nim vrátit v době, která o nich v médiích naprosto hovořících pomlouvá a neuznává je.

10 let i předválečný člen strany soudruh **prof. PhDr. Josef Dočekal, CSc.**, člen ZO KSČM 0305 Brno-sever. Po mnoho let působil na pedagogické fakultě Masarykovy univerzity v Brně, po několik let i jako její děkan. Byl aktivním členem krajské lektorské skupiny dějin dělnického a komunistického hnutí a v přednáškách a statích se věnoval především vzniku a vývoji KSČ a dělnické tělovýchově ve 20. letech minulého století. Příslušec byl

jeho zaměření k faktům tehdejšího vývoje, z nich vycházel.

20 let soudružka **Marie Mozgová**, členka ZO KSČM 2202, funkcionářka KSČM, Čs. svazu žen, občanského výboru i Sboru pro občanské záležitosti. Dokázala při uvedených funkcích zvládnout zaměstnání kuchařky v mateřské školce. V naší paměti žije jako žena s odpovědným přístupem k plnění povinností v zaměstnání, v rodině i ve veřejném životě.

Již 10 let předválečný člen KSČ, účastník protinacistického odboje soudruh Karel Hejný.

Během 90letého života zastával mnoho stranických i dalších funkcí ve veřejném dění a projevem uznání za jeho osobní přínos v odboji za války i za práci pro budování socialistické společnosti bylo mnoho stranických i státních vyznamenání s plakety. Byl aktivním propagátorem politiky strany a distributorem jejího tisku včetně občasníku Echo.

V naší paměti žije soudruh Karel Hejný jako příkladný komunista, skromný a dobrý člověk.

V každodenním shonu se občas zastavme a vzpomeňme na další soudruhy a soudružky, kteří už žijí v našich vzpomínkách a paměti. Nezapomínejme na ně – šli a bojovali za lepší životní a pracovní podmínky lidí žijících se poctivou prací rukou i ducha před námi i s námi v mnoha případech.

Karel Janiš